

образование

& СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ в ЧУЖБИНА

бр. 70 / октомври / ноември 2016

Цена: 5 лв.

ХОЛАНДИЯ

Студентски живот

ФРАНЦИЯ

*Престижно и достъпно
висше образование*

ГЕРМАНИЯ

Най-добрите университети

БЪЛГАРИЯ

Технически университети

Специалности на фокус

СЧЕТОВОДСТВО и финанси

**Връзки с
обществеността**

Историческа личност
ВЛАД III ДРАКУЛА

Култура
СУБКУЛТУРИ - ГЕЙМЪРИ

Професия
DEVELOPER

СТУДЕНТСКИ И МЛАДЕНЖКИ ПАКЕТИ

Участвай
за един от
300 ваучера
по 50 лв.

Вземи своя
пакет до
17.01.2017 г.

dskbank.bg/youngpower

Всеки сключен договор за Студентски или Младежки пакет до 17.01.2017 г. автоматично те включва в томбола за спечелване на един от 300 ваучера на стойност 50 лв. от H&M, TECHNOPOLIS или SPORT DEPOT. Вземи сега и без такса за обслужване за първата година. Научи повече на dskbank.bg/youngpower.

Есента пристигна с бързи темпове и отново сме в разгара на най-поетичния сезон, едновременно меланхоличен и пъстроцветен. Това е и времето от годината, когато можем да погледнем по-обстойно навътре в себе си и да анализираме мечтите, целите и амбициите си. Сега е моментът да ви призова, скъпи читатели, да направите именно това: замислете се къде стоите в момента, къде искате да стигнете и кой е най-правилният път до там.

Ние, разбира се, сме тук, за да ви помогнем в това начинание. В този брой на списанието разглеждаме възможностите за развитие в две особено нашумели специалности - Финанси и Връзки с

обществеността. Обръщаме внимание и на не толкова известната специалност Дизайн на виртуалната реалост, която обаче има всички шансове да бъде една от най-разпространените сфери на развитие в близко бъдеще.

Надяваме се да ви помогнем и в избора на държава. В този брой акцентираме върху обучението във Франция и ви предоставяме сравнение между образованието в Германия и Австрия. Не подценяваме и българското образование, като обръщаме внимание на техническите специалности в университетите в България. За повече настроение в есенните дни сме ви призовали и вдъхновяващи материали за известните личности - предприемачи, за екстремното преживяване „фрийдайвинг“ и за приключенския свят на геймърите.

Есента е време да направим равностметка и да анализираме случилото се. А след това, с един проливен дъжд, да отмием всички несигурности и да вдъхнем свежия въздух на бъдещето.

Приятно четене!

СЪДЪРЖАНИЕ

Студентски живот
Tilburg University, Холандия

4

Средно образование
Boarding Schools Fair

8

България
Десетилетни традиции в инженерното образование

10

Образование в цифри
10-те най-добри университета в Германия

14

Специалност на фокус
ПР

16

Специалност на фокус
Счетоводство и финанси

20

Обучение в Италия
Bocconi University

26

Полезни съвети
Как да оцелеем през първия семестър във Великобритания

30

Лечение без граници

32

Австрия vs. Германия
Прилики и разлики

34

Обучение във Франция
Какво точно търся във Франция?

38

Специалност на бъдещето
Дизайн на виртуална реалност

42

Култура
Геймъри - новата субкултура

44

Професия
Developer

46

Историческа личност
Граф Дракула

48

Лайфстайл
Пет известни личности предприемачи

50

Стипендии

52

Любопитно
Фрийдайвинг

54

КЪДЕ ДА НИ НАМЕРИТЕ:

Бензиностанции: ▪ Shell ▪ Petrol; **Книжарници:** ▪ Хеликон ▪ Bookpoint ▪ Orange center ▪ Greenwich; **Вериги за хранителни стоки:** ▪ Фанмастико ▪ Carrefour; **Онлайн магазини:** ▪ Store.bg ▪ Bookpoint.bg ▪ biblio.bg ▪ globulbooks.com; **Дистрибутори:** ▪ Булгарпрес ▪ Български пощи ▪ Доби прес ▪ НАР ▪ Агенция Стрела **Други:** ▪ Павилиони Lafka ▪ InMedia

ЕКИП:

издател:

Десислава Пенчева
d.pencheva@studyabroad.bg

автори:

Милена Узунова
Ива Йохан Ганчева
Юлия Кошаревска
Йордан Караленчев
Ивайло Ганчев
Андреа Кандела
Борис Глушков

editorial@studyabroad.bg

коректор:

Ива Йохан Ганчева

сътрудници:

Калин Димитров
Александър Драгостинов
Биляна Асенова

производствен директор:

Виргиния Димитрова

реклама:

Ана Автова
reklama@studyabroad.bg

абонаменти:

Даниела Стоянова

гизайн:

Иво Грозев
Стефка Димитрова
design@studyabroad.bg

фотограф:

Костагин Кръстев - Коко

За контакт:

02/ 961 62 63, 02/ 961 63 63
office@studyabroad.bg

www.StudyAbroad.bg

корица

октомври/ ноември 2016 г.:

фотограф:
Костагин Кръстев - Коко
гизайн: Иво Грозев
модел: Надежда

.....
сп. Образование и специализация в чужбина е запазена марка на Маркет Тренд ЕООД. Никаква част от това издание не може да бъде копирана изцяло или в частичност без изричното писмено разрешение на издателя. Всички права запазени. Издателят не носи отговорност за достоверността на информацията, подадена в рекламите и платените публикации.

Centigrade е метод за избор на специалност и университет, чрез анализ на интересите и уменията на кандидат-студента.

За кого е подходящ Centigrade?

Ако си 10, 11 или 12 клас, тестът ще ти помогне да вземеш най-верния избор за продължаването на твоето образование.

integral.bg

С помощта на Centigrade взех решение много по-бързо какво и къде да кандидатствам и бях много по-уверена, че това е точната за мен специалност. Просто отговорих на въпросите и с помощта на образователния консултант от Интеграл анализирахме отговорите. Centigrade свърза интересите и възможностите ми с най-подходящата за мен област.

Симона Найденова,
Data Networks and Security

CENTIGRADE

Най-популярният английски тест за избор на професия и специалност вече е в България!

Интеграл е изключителен представител за страната на тестовете Centigrade.

Консултантите ни са специално обучени и ще проведат с всеки индивидуално разчитане и анализ на резултатите.

Всеки тест включва списък на конкретни специалности и университетите в Европа, които ги предлагат.

Интеграл[®]

Консултант №1 за образование в чужбина

София: 02/ 80 50 600; Пловдив: 032/ 62 47 75; Варна: 052/ 63 00 56; Бургас: 056/ 81 27 27;
Благоевград: 073/ 88 26 77; В. Търново: 062/ 60 52 35; Русе: 082/ 82 21 70

Калин Димитров:

ЕДНО ОТ НАЙ-ХАРАКТЕРНИТЕ НЕЩА ЗА ХОЛАНДЦИТЕ И НАЧИНА НА ПРЕПОДАВАНЕ ТАМ Е КРИТИЧНОТО МИСЛЕНЕ

Име: Калин Димитров

Специалност: Маркетинг Менеджмънт

Университет: Tilburg University

Държава: Холандия

Как заминах?

Първоначално се колебаех между Холандия и Дания като гържави, но за Дания сроковете бяха изтеглени далеч по-рано, а аз положих необходимите изпити след този срок, защото работех, и така Дания отпадна като вариант.

През пролетта на 2012 г., в средата на април, се явих на изпита GMAT. След това гържах и IELTS, и през първата половина на месец май си подадох документите онлайн за университета в Тилбург. Не ползвах посредническа агенция, защото онлайн системата на университета беше толкова добре разработена, че можех да кача всичко онлайн (сканирани документи, сертификати, дипломи и т.н.). Приеха ме и на 16-ти август заминах за Холандия.

Как избрах университета?

Защо избрах Тилбург, а не Ротердам, ще попитате, тъй като това са двата най-добри университета за икономически специалности. Аз

знаех много добре какво искам да уча, имах значителен работен опит преди това и моят избор беше Маркетинг мениджмънт. Погледнах в сайтовете на двата университета, за да разгледам застъпените курсове в програмите и ми направи впечатление, че курсът Бранд мениджмънт е основен в Тилбург, и избираем в Ротердам. Освен това процедурата в Ротердам беше по-бюрократична и се налагаше някои документи да се изпращат с обикновена поща. За мен този курс беше най-важен и това ме накара да избира Тилбург. Впоследствие това се оказа най-трудният курс в програмата, но и най-интересен, и полезен респективно. Просто беше на високо ниво и като преподаватели, и като казуси, и като замисъл.

За специалността Маркетинг мениджмънт

Както споменах, избрах специалността заради курса Бранд мениджмънт. Впоследствие и магистърската ми

теза беше ориентирана в тази посока, защото използвах презентация, която бях правил в този курс, и я доразвих, за да стане подходяща за тема на теза. Въпросната тема беше за брандинга на луксозните марки.

Освен това, специалността предлага пълния набор от курсове, необходими за маркетинг специалист/мениджър. В упражненията, или както ги наричат там тютюриал - (tutorials), студентите изземват ролята на преподаватели и правят презентации или поставят проблем, който после се обсъжда от всички в групата. Правят се и дискусии между две групи например, които дебатират по определен бизнес казус, а залата на провеждането им е обзаведена по подходящия за това начин - амфитеатрално, а двата дебатиращи отбора са в центъра един срещу друг.

Критичното мислене

Едно от най-характерните неща за холандците и начина

ВИНАГИ ТРЯБВА ДА СЕ ТЪРСИ ДРУГА ГЛЕДНА ТОЧКА, ДА СЕ КРИТИКУВА, ЗАЩОТО ТАКА СЕ ОТКРИВАТ НОВИ НЕЩА И ИДЕИ

на преподаване там е критичното мислене. Студентите се стимулират да мислят така и да прилагат този метод при дискусии. Винаги трябва да се търси друга гледна точка, да се критикува, защото така се откриват нови неща и идеи. И аз самият се убедих в ефективността на този метод. Дори да представяш стопроцентово аргументирана теза, все ще се намери някой, който да я разкритикува и да изложи друга гледна точка. Именно по този начин може да се замислиш върху други аспекти на проблема и да откриеш нови идеи. Този модел на мислене е застъпен и при формулирането на темата за магистърска теза, където наистина трябва да се открие проблем, несъществуващ досега в проучванията, да има смисъл от изследването му и да обогати познанията по темата.

Друг интересен момент във връзка с казаното по-горе е така наречената от холандците конструктивна обратна връзка, която съдържа

ХОЛАНДИЯ

Висшето образование в Холандия привлича студенти от цял свят с модерния начин на преподаване в университетите и практическата насоченост на академичните програми. Повечето университети в страната получават финансиране от държавата, което позволява по-ниски такси за обучение в сравнение с други европейски страни. Разположена в близост до Белгия, Германия и Франция, Холандия предоставя отлични възможности за пътуване из Европа. Английският език е широко разпространен и почти се е превърнал във втори официален език, след холандския. Характерно за холандците е, че са особено толерантни и отворени към различни култури и традиции. Това от своя страна дава шанс на чужденците за свободна комуникация и по-добро опознаване на страната и холандския начин на живот.

Според образователната система в Холандия висшето учебно заведение са два вида: класически университети с теоретична/изследователска насоченост (Research Universities) и университети за приложни науки (Universities of Applied Sciences) с подчертана насоченост към практиката. Университетите от първия тип подготвят студентите за самостоятелна практика и научноизследователска работа в академична среда. Университетите за приложни науки от своя страна са по-практично ориентирани и подготвят студентите директно за конкретни професии. В този тип учебни заведения академичната програма включва задължителен стаж през третата учебна година.

Годишната такса за обучение във финансираните от държавата университети за учебната 2017/2018 г. е 2006 евро. От 650 до 800 евро на месец са средствата, с които студентите трябва да разполагат, за да покриват месечните си разходи за храна, настаняване, застраховка и др. От 1 януари 2014 г. бяха премахнати ограниченията за работа за българи. Като студенти в Холандия и граждани на ЕС можете да ползвате студентски заем за покриване на таксата за обучение. За студентския заем можете да кандидатствате след пристигането си в Холандия. Ако работите минимум 56 часа на месец, имате право да кандидатствате за допълнителен студентски кредит, отпускан от холандското правителство. Актуална информация за възможностите за студентско финансиране можете да намерите на сайта на холандското министерство на образованието www.duo.nl.

Вече започна подаването на документи за учебната 2017/2018 година. С компетентната помощ на ЕДЛАНТА можете да кандидатствате в избраните от вас университети. Безплатна консултация за кандидатстване в Холандия можете да получите в офисите на ЕДЛАНТА в София, Варна, Бургас и Пловдив.

edlanta
ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

**НО АКО СФЕРАТА ВИ Е ФИНАНСИ,
ИНЖЕНЕРНИ НАУКИ, ИТ ИЛИ МЕДИЦИНА,
ТАМ ШАНСЪТ Е МНОГО ПО-ГОЛЯМ, ТЪЙ КАТО
СЕ ИЗИСКАВА САМО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК**

госта критика и чужденците често са учудени, когато я получат, и мислят холандците за груби хора. Но след определен момент се свиква и човек разбира, че тя може да му е от голяма полза.

Възможности за реализация

Университетът има карьерен център, но повече от възможностите са за холандските студенти, заради езика. По принцип намирането на работа, за която е необходим холандски език, е почти невъзможно за чужденци. Но ако сферата ви е финанси, инженерни науки, ИТ или медицина, там шансът е много по-голям, тъй като се изисква само английски език. По отношение на позициите, за които е необходим холандски, нивото ви трябва да е С2. Например аз научих езика до ниво В2 и не успях, тъй като ако на интервю за работа се яви и холандец, работодателят винаги ще предпочете него, защото езикът му е роден.

За Холандия

Животът там ще ви предостави възможност да видите какво е нестандартно (out-of-the-box) мислене, приложено реално. Ако се разходите в Ротердам, близо до гарата има един жълт дървен мост, издигнат над улиците. Построен е изцяло от дарения,

като общината не е дала нито цент за него. Формулата – на всеки, дарил поне 20 евро, е обещано името му да е гравирано на моста като дарител. Резултатът – над 4000 дарители, включително и юридически лица, като някои даряват много над тази сума, и мостът е построен изцяло с тези средства. Друго, до Амстердам бе построена велоалея със специално покритие, което й позволява да произвежда ток от слънчева енергия. Като резултат имате две в едно – и велоалея, и генератор на ток. Има и още много примери, но ако отидете в страната, може да ги откриете сами.

THINK
BIGGER

International Education in The Netherlands

Bachelors

- International Business and Management Studies
- International Business Economics
- International Marketing
- International Fresh Business Management
- Information & Communication Technologies
- Engineering: Electronics, Mechanical, Mechatronics, Logistics

Masters

- Master of Business Administration (MBA)
- Master of Science in Business and Management
- Master of Science in International Logistics/Supply Chain Management

University of
Applied Sciences

www.fontys.edu

ПРЕДИМСТВА НА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

Дочка Кирова,
консултант за езикови ваканции и средно образование в чужбина

edianta
ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

За всеки родител от първостепенно значение е детето да расте в безопасна среда, да е здраво и щастливо, да развие не само академичния си, но и личностен потенциал. Именно този стремеж налага тенденцията все повече български родители да проучват и обмислят инвестиция в средното образование на своите деца.

Какви са предимствата на средното образование в чужбина?

- Децата получават не само отлично образование, но и придобиват самостоятелност и дисциплина, в този смисъл това е ранна подготовка за живота.
- Конкурентност при кандидатстването в топ университети като London School of Economics, Oxford, Cambridge, които често изискват завършено солидно средно образование, висока академична подготовка и силна мотивираност.
- С помощта на опитни педагози, кариерни консултанти децата развиват потенциала си според своите силни страни. Те получават адекватна преценка и оценка на своите умения и потенциал, пречупено през тяхната визия за бъдеща реализация.
- Безопасна среда и постоянен контрол - пансионните училища се намират най-често извън големи градове, кампусите са охранявани, а достъпът на външни хора е строго забранен.
- Животът в пансионно училище разширява кръгозора, възпитава в качества като толерантност, работа в екип, социална ангажираност и умение за организация на времето.
- Богата развлекателна програма, съобразена с индивидуалните интереси на децата - спортове, клубове по интереси, обменни програми и участия в състезания, олимпиади, конкурси и пътувания по света.
- Обучение и настаняване според най-високите стандарти, активно участие на иновативни технологии в учебния процес и преподаватели с практически опит в сфери като бизнес, икономика, предприемачество, право и др.

Какви са условията за кандидатстване и сроковете?

Селективните пансионни училища често изискват ранно кандидатстване, поне 1 год. по-рано. В повечето училища, обаче може да се кандидатства и март-април. Първата крачка е изпращане на академична справка от последните 2 или 3 год., регистрационен формуляр и подробна информация за кандидата, вкл. бъдещи планове за реализация. Следва полагане на изпити по съответния чужд език и предмети. Повечето пансионни училища във Великобритания изискват изпити по математика, понякога и други предмети. Изпитите могат да се положат в офиса на консултантската агенция в удобно за кандидата време. При успешно кандидатстване се получава т.нар. пимо за прием, което съдържа срок за приемане на мястото и другата полезна информация.

Какво включва таксата за обучение? Има ли стипендии?

Повечето пансионни училища посочват годишна пакетна такса, която включва обучение, настаняване, храна. Допълнително трябва да се предвидят разходи за униформа, екскурзии, настойник (Англия) и разбира се джобни пари и самолетни билети. Таксите се плащат най-често на 3 вноски. Някои училища предлагат стипендии за деца с изявени таланти, които могат да достигнат до 50% от годишната такса.

Как да изберете най-подходящото училище?

Отговорът на този въпрос не е еднозначен. Много зависи от критериите на родителите и приоритетите. Най-важното обаче е да познавате детето си - неговия емоционален свят, мечти, потенциал, уменията му да общува и да създава нови контакти и приятелства. За консултанта, на който сте се доверили, е важно да получи колкото се може по-пълна информация, за да отговори адекватно на вашите очаквания. Целта е да се избере училище, в което детето се чувства комфортно и пълноценно.

СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

ИЗПИТИ ЗА ПРИЕМ И СТИПЕНДИИ

5-6 НОЕМВРИ, Х-Л ХИЛТЪН, СОФИЯ

ОРГАНИЗАТОРИ НА ИЗЛОЖЕНИЕТО

Регистрация на www.bsfair-bg.com

Техническите университети в БЪЛГАРИЯ

ДЕСЕТИЛЕТНИ ТРАДИЦИИ В ИНЖЕНЕРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

материал на Ивайло Ганчев

Към настоящия момент в България има 51 акредитирани висши училища и сред тях 3 технически университета – в София, Варна и Габрово. И трите са държавни и в тях могат да бъдат изучавани разнообразни инженерни специалности, както и такива, свързани с бизнес, екология, компютри и т.н., до степени бакалавър, професионален бакалавър, магистър, доктор.

Технически университет – София

Най-старият от трите – създаден е през 1942 г., започва да функционира нормално през 1945 г. след края на Втората световна война. Към днешна дата в него учат над 11 000 студенти, от които около 1000 чуждестранни. Университетът има 17 факултета в София, Пловдив и Сливен, сред които факултети по английско, френско и немско инженерно обучение.

Другите факултети са: Автоматика, Електронна техника и технологии, Електротехнически, Енергомашиностроителен, Компютърни системи и управление, Машинно-технологичен, Машиностроителен, Приложна математика и информатика, Стопански, Телекомуникации, Транспорт, София; Електроника и автоматика, Машиностроене и уредостроене, Пловдив; Инженерно-педагогически факултет, Сливен.

ТУ-София предлага обучение в широк спектър инженерни специалности: машиностроене, електротехника, електроника и компютърни системи, авиационна техника, транспортна техника, индустриален дизайн, приложна математика, инженерна физика и други. Таксите варират в зависимост от специалността, от това дали се учи държавна поръчка или платено, редовно или заочно. При държавна поръчка най-ниската такса е 75 лв. на семестър за някои специалности в заочна форма на обучение. Повечето специалности се таксуват 325 лв. на семестър в редовна форма на обучение. При платено обучение малък брой специалности са с такса от 506 лв. на семестър, редовно. Почти всички са с такса от 1157 лв. на семестър, редовно обучение. Приемът в ТУ-София зависи от конкретната специалност и може да стане

ТЕХНИЧЕСКИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ ИМАТ ПРИЛИЧНИ ЗА НАШИТЕ СТАНДАРТИ БАЗИ С УЧЕБНИ СГРАДИ, ОБЩЕЖИТИЯ, ЛАБОРАТОРИИ, СПОРТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

с оценка от гържавен зрелостен изпит по математика, физика, български език и литература, география и дори изпит по рисуване и композиция за специалност Инженерен дизайн.

Университетът разполага с 10 блока студентски общежития в София. Те са предвидени за студенти в редовна форма на обучение, които семейства нямат жилище на територията на Софийска столична община, и за семейни студенти.

Технически университет - Варна

Създаден е през 1962 г. като Машинно-електротехнически институт (МЕИ-Варна) с три факултета: Машиностроителен, Електротехнически и Корабостроителен, и предлагани специалности: Двигатели с вътрешно горене, Корабни машини и механизми, Корабостроене, Технология на машиностроенето, Електрически машини и апарати, Радиодатумика, Далечно-

съобщителна техника, Автоматика и телемеханика и Автоматизация на производството.

Днес ТУ-Варна има 4 факултета и 2 колежа, в които се предлага обучение по 32 специалности:

- Машинно-технологичен факултет
- Корабостроителен факултет
- Електротехнически факултет
- Факултет по изчислителна техника и автоматизация
- Колеж в структурата на ТУ - Варна
- Добруджански технологичен колеж.

Интересните специалности, обусловени и от региона, в който се намира университетът, са свързани с корабоплаването: Корабни машини и механизми, Корабоводене, Корабостроене и морска техника. В университета учат над 4000 редовни, 2200 заочни и над 200 чуждестранни студенти. ТУ - Варна разполага с 3 студентски общежития с 1450 места.

Семестриалните такси са между 200 и 400 лв. в зависимост от специалността и формата на обучение.

Технически университет – Габрово

За висше училище в град Габрово е имало идея още в средата на XIX век. До създаването на Технически университет обаче минава повече от един век - първата учебна година е 1964/1965 г.

Към днешна дата Технически университет - Габрово има три факултета: Електротехника и електроника; Машиностроене и уредостроене; Стопански. В тях се обучават 5400 студенти, сред които 60 чуждестранни, по специалности като Автоматика, Информационна и управляваща техника, Електроенергетика и електрообзавеждане, Електроника, Компютърни системи и технологии, Комуникационна техника и технологии, Предотвратяване и контрол на замърсяванията от индустрията, Машиностроене и уредостроене, Мехатроника, Машиностроителна техника и технологии, Текстилна техника и технологии, Енергийна техника, Материалознание и технология на материалите, Техническа механика, Машинни елементи и техническо чертане и дргуи. В Технически университет - Габрово има прием след полагане на вътрешни изпити по математика, български език и литература, география, общотехническа подготовка (ОТП), икономика и рисуване, в зависимост от конкретните специалности.

Университетът има 4 блока с общежития, които разполагат общо с над 1000 места за студенти в редовна форма на обучение.

Семестриалните такси са от 173 до 275 лв. в зависимост от специалността и формата на обучение.

Техническите университети в София, Варна и Габрово не са единствените места в България, в които може да се изучават инженерни програми. Такива има още в Университета по архитектура, строителство и геодезия; Висше строително училище „Любен Каравелов“, Лесотехнически университет, Химикотехнологичен и металургичен университет – София, Минно геоложки университет „Св. Иван Рилски“ и в други висши училища.

Кое е общото и кое да се помни относно Техническите университети в България

София, Пловдив, Варна, Сливен – удобни са за кандидат-студентите от почти цяла България и са стъпили в 3 от най-големите градове, включително в столицата. И в трите висши училища се влиза с приемни изпити. Обучението до бакалавърска степен в инженерна специалност

в технически университет отнема 4 години. Инженерните специалности предполагат интерес в точните науки, математика, физика, химия. В зависимост от избраните

ТАКСИТЕ СА ПОДЧЕРТАНО НИСКИ, СРАВНЕНО С ТОВА, КОЕТО БИ СТРУВАЛО ОБУЧЕНИЕТО В ЧУЖБИНА

специалности се държат изпити в тези области, по български език и литература, и дори изобразително изкуство. Простичкият извод е, че трябва внимателно да се проверяват изискванията за прием преди да се избере точната програма в дадения технически университет. Въпреки че свободните места в университетите са повече от желаещите да учат в тях, приемите с изпити в определени висши училища си стоят. Предлаганите специалности са доста, но все още не достигат многообразието от програми, предлагани в чужде-

странните висши училища. Техническите университети имат прилични за нашите стандарти бази с учебни сгради, общежития, лаборатории, спортни съоръжения. Таксите

са поносими, спрямо българските стандарти, и подчертано ниски, сравнено с това, което би стру-

вало обучението в чужбина (платеното обучение в ТУ – София не се вмества напълно в последното съждение). Техническите университети си партнират с известни компании и чуждестранни висши училища. Програмите Еразъм и международният студентски обмен са добре застъпени в тях. Същевременно на пазара на труда у нас търсенето на инженери е все по-осезаемо. И стига толкова плюсове, за личното решение е важно личното впечатление, което е и лична отговорност.

ADVISERS С ПЕРСОНАЛНИ СЪВЕТИ ВЕЧЕ И ЗА ХОЛАНДИЯ

ЦЕНТЪРЪТ ЗА УНИВЕРСИТЕТСКО РАЗВИТИЕ С ПЕРСОНАЛНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ВСЕКИ ЕДИН КАНДИДАТ ВЕЧЕ Е ДО ВАС И ДАВА СВОИТЕ ПРЕПОРЪКИ, КОГАТО ЗАМИНАВАТЕ ДА УЧИТЕ В НИСКАТА ЗЕМЯ

Холандия е една от най-привлекателните дестинации за кандидатстване в международен университет. Advisers, които са част от портфолиото на BRITANICA и познаваме добре от успешната им работа с персонално внимание към всеки кандидат за Великобритания, вече предлагат и улеснение при подаването на документи в Страната на лалетата. И тъй като се славят с прекрасните съвети и препоръки, които винаги дават, ги попитахме какво трябва да знае един кандидат, когато се е прицелил в холандски висши училища, независимо дали за бакалавърски или магистърски програми.

Холандското образование е по-различно от това във другата популярна дестинация Великобритания по няколко показателя, като Advisers обръщат внимание на финансовите.

То предоставя студентски кредит, който покрива таксите за обучение. Хубавото е, че се дава от министерството на образованието (DUO) и е с изключително

ниска лихва, по-малко от 1%. За съжаление обаче този тип заем се дава за финансиране само за бакалавърски програми, магистърските и докторските програми не попадат в тази група. Допълнителните изисквания са, че трябва да сте под 30 години, гражданин на ЕС, вече да сте приет в Холандия и да имате холандска банкова сметка и граждански номер.

БЪЛГАРСКИТЕ СТУДЕНТИ В ХОЛАНДИЯ МОГАТ ДА ПОЛУЧАВАТ 378 ЕВРО НА МЕСЕЦ СТУДЕНТСКА ПОМОЩ

Тази финансова помощ е безвъзмездна, което означава, че няма нужда да я връщате, стига да завършите образованието си в рамките на 10 години. За целта обаче трябва да имате поне 14 работни часа на седмица и доходите на родителите са под 30 000 евро на година.

Повярвайте, тези 378 евро ще са ви нужни, защото холандските университети нямат практика да предлагат общежития на своите студенти. Вариантите за жилище са няколко. Препоръчителният е за настаняване в апартамент, където се делят санитарен възел, кухня и хол с други 2-3 студенти, а ако имате приятели в университета или града, може да се организирате да сте заедно. Така всеки си има своята самостоятелност, но и делите общите разходи.

Най-достъпният вариант пък е собствена стая, в която делите санитарен възел, кухня и общо помещение (ако има изобщо такава) с други студенти на етаж.

ADVISERS ЩЕ ВИ СЪДЕЙСТВАТ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕТО В ХОЛАНДСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Всички съвети, които се споделят по-горе, няма да имат никакво значение, ако, естествено, не подадете документите си за образование в Холандия. Advisers ще ви съдействат, за да бъде кандидатурата забележителна и успешна. Това включва от консултация и съдействие при избора на висше училище през разработване на личен план и подготовка на документите до насоки за написване на препоръка и превод на академични справки.

За да мине всичко бързо, лесно и безпроблемно, те ще са до вас. Защото всички имат нужда от приятел и съветник във важните моменти.

10-ТЕ НАЙ-ДОБРИ УНИВЕРСИТЕТА В ГЕРМАНИЯ

материал на Милена Узунова

Германия традиционно е сред най-предпочитаните дестинации за получаване на висше образование. Заг това стоят редица причини. Образователната система на страната е известна с политиката си на подкрепа на международните студенти. Финансовите условия също привличат много студенти от чужбина – повечето университети нямат такси. Към момента броят международни студенти е 301 350 (по данни на Institute of International Education). Сред най-предпочитаните специалности за студентите в Германия са програмите в областта на природните науки, инженерството, историята, медицината и езиките.

Базирайки се на последната класация на портала QS - QS World University Rankings® 2016-2017, открийте първите 10 университета в Германия, които попадат в международното класиране.

1. Technische Universität München

Техническият университет в Мюнхен запазва 60-тото си място в света и на 1-вото си в Германия за втора година подред. Висшето учебно заведение е член на TU9, асоциация от 9-те най-стари, големи и престижни технически университета в Германия.

2. Ludwig-Maximilians - Universität München

Университетът в Мюнхен Ludwig-Maximilians-Universität München се изкачва от 75-то до 68-то място в света и се нарежда на 2-ро в Германия. Това е един от най-старите и големи немски институции за получаване на висше образование.

3. Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg

През 2014 г. университетът заема първо място, но според последното издание на класацията се нарежда на трето място в Германия и на 72-ро в света. Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg е най-старият университет в страната – основан е през 1386 г. в Хайделберг.

4. KIT, Karlsruher Institut für Technologie

Техническият институт KIT запазва четвъртото си място сред немските университети. В световен мащаб заема 98-място и е известен с високото качество на международната изследователска дейност.

5. Humboldt-Universität zu Berlin

Най-високо оцененият университет в Берлин тази година е Humboldt-Universität zu Berlin, който минава 5 места напред до 121-вото място в световен мащаб. Университетът е особено уважаван заради обучението си в областта на изкуствата и хуманитарните науки.

6. Freie Universität Berlin

Оставаме на вълна Берлин: университетът Freie Universität Berlin се класира на 112-то място в света тази година. Международно признат е заради научните работи в областта на хуманитарните, социалните и природните науки.

7. Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen

Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen е университет, фокусиран върху технологиите. Той се класира на 146-то място в света тази година. Висшето учебно заведение поддържа близки връзки с индустрията и е най-големият технически университет в Германия – в него учат около 43 700 студенти.

8. Universität Freiburg

На 163-то място в света е Universität Freiburg, който е основан през 1457 г. и има дълги традиции в обучението в хуманитарни, социални и природни науки.

9. Technische Universität Berlin

Новото попълнение към първите 10 университета в Германия тази година е Technische Universität Berlin, който от 178-ми става 164-ми в света. Университетът също попада в ТУ9 и се смята за изключително силен в инженерните специалности.

10. Eberhard Karls Universität Tübingen

Eberhard Karls Universität Tübingen също е изкачва в класацията тази година – от 173-то на 167-мо място. Университетът е прочут с програмите си по медицина и хуманитарни и природни науки.

ОСТАНАЛИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ В ТОП 20 НА ГЕРМАНИЯ СА:

- 11. Georg-August-Universität Göttingen**
- 12. Technische Universität Dresden**
- 13. Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn**
- 14. Universität Hamburg**
- 15. Technische Universität Darmstadt**
- 16. Universität Stuttgart**
- 17. Universität Frankfurt am Main**
- 18. Universität Erlangen-Nürnberg**
- 19. Westfälische Wilhelms-Universität Münster**
- 20. Universität Köln**

СРЕД НАЙ-ПРЕДПОЧИТАНИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ ЗА СТУДЕНТИТЕ В ГЕРМАНИЯ СА ПРОГРАМИТЕ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ, ИНЖЕНЕРСТВОТО, ИСТОРИЯТА, МЕДИЦИНАТА И ЕЗИЦИТЕ

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

МОСТЪТ МЕЖДУ ИДЕЯ И ПУБЛИКА

материал на Андреа-Франко Кангела

Съществуват множество различни определения за професионалното поле, наречено „връзки с обществеността“ или т.н. PR (от английски Public Relations), но ако все пак трябва да се спрем на определена дефиниция, можем да кажем, че PR-ът е сфера на масовите комуникации, която се занимава със създаването и управлението на информационния поток между отделния индивид и дадена организация. Под термина „организация“ се крият много организационни разновидности като: публични личности (медийни, филмови, политически и др.), правителствени и неправителствени организации и агенции, маркетинг агенции, политически партии и движения, международни организации, компании и организации с нестопанска цел, и всякакви представители на бизнес средите.

От своя страна, всяка една от тези обществени организации иска да има добър „имидж“ или с други думи - да се ползва с добро име сред обществото, в което желае да развива специфичната си дейност. Именно тук се включва PR науката, чиито корени можем да открием в процъфтяващата икономическа и политическа среда на САЩ от началото на двадесети век.

Какви дейности извършва един PR?

Както в много други области, така и в PR-а, клиентът е цар. Иначе казано, дейностите и функциите на един експерт в областта на връзките с обществеността се определят главно от нуждите на клиента. В нашето бързо развиващо се и динамично съвремие, тези дейности могат да приемат много форми, но основните и най-разпространени инструменти и

оръжия в ръцете на един PR, са:

- медия-планиране
- пазарни проучвания
- медия-мониторинг
- копирайтинг
- организиране на събития и прес-конференции
- разпространяване на прес-съобщения.

Трудно е ограничим набора от средства, с които един PR експерт разполага. Освен горепосочените има множество други, които

остават невидими за хората извън тази професионална сфера. В тази посока се откроява един много интересен похват, или по-скоро тънкост, ползвана от „гурутата“ в света на връзките с обществеността, а именно невротизмичното програмиране (НЛП). НЛП е подход в общуването, личностното развитие и психотерапията, създаден през 70-те години на ХХ век, който цели определено „програмирано“ поведение или действие от страна на агресата. Сами разбирате какъв интерес предизвиква методът в сфери като търговията, политиката, журналистиката и в особено голяма степен - във връзките с обществеността.

Какви качества се изискват, за да станеш експерт в областта?

От самата дефиниция - „връзки с обществеността“, можем да изведем едно от основните качества, които трябва да притежава добрият PR експерт - комуникативност. Голяма част от работата е свързана с това да представиш определена идея или послание по подходящ и привлекателен начин, което от самосебе си изключва хората, които са притеснителни или имат страх от говорене пред голяма публика. В допълнение към ораторските способности трябва да прибавим и търговски нюх, който е от особено голямо значение в частния сектор.

Друг аспект, върху който е хубаво да се фокусира младият PR, е владението на чужди езици. Сигурен съм, че фактът не ви учудва. Светът става все по-глобален, а границите

между цивилизованите държави изтъняват с всеки изминал ден, което от своя страна предопределя нуждата от хора, които владеят повече от един език. В съвременния бизнес английският е задължителен, а с овладяването на поне още един език като немски, френски, испански и в особено голяма степен руски или китайски (мандарин), шансовете ви да се превърнете в търсен кадър се увеличават многократно.

Компютърните умения и адаптивността към новите технологии са способности, които ще са търсени във всеки кандидат-PR. Въпреки че няма нужда от задълбочени знания и умения, важно е PR-ът да разбира как функционират основните софтуери и програми, използвани в бизнеса, за да може ясно и точно да артикулира мислите и идеите си на останалата част от екипа (графичен дизайнер, арт директор, компютърни специалисти и т.н.). Излишно е да споменавам колко е важно да си технологично грамотен, за да можеш да се справиш с все по-голямата конкуренция на трудовия пазар.

Какви дисциплини се изучават?

Стандартизираният учебен план по специалност Връзки с обществеността обхваща както широк кръг общообразователни дисциплини, така и тяснопрофилни дисциплини. Акцентът е върху хуманитаристиката и курсове като теория на комуникацията, теория на журналистиката, обща социална психология и народопсихология, изследване на общественото мнение, управление на медиите. Разбира се, паралелно с тях се изучават учебни модули по-тясно специализирани дисциплини, характерни за рекламната ин-

**ВАЖНО Е PR-ЪТ
ДА РАЗБИРА КАК
ФУНКЦИОНИРАТ
ОСНОВНИТЕ СОФТУЕРИ
И ПРОГРАМИ,
ИЗПОЛЗВАНИ
В БИЗНЕСА**

густрия и PR-а като стратегии и тактики на ефективните връзки с обществеността, управление на PR агенции, връзки с обществеността в кризисни ситуации, основи на рекламата, маркетингови комуникации и др.

ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ РАБОТАТА Е СВЪРЗАНА С ТОВА ДА ПРЕДСТАВИШ ОПРЕДЕЛЕНА ИДЕЯ ИЛИ ПОСЛАНИЕ ПО ПОДХОДЯЩ И ПРИВЛЕКАТЕЛЕН НАЧИН

Къде се изучава в България?

Професията в България е сравнително млада. Едва с началото на демократизацията се появяват и първите образователни програми в областта на PR-а. Първите университети, които въвеждат специалността в департаментите

си по „Масова комуникация“ са Софийският университет „Св.Климент Охридски“ и Нов български университет. Към българските пионери в областта на връзките с обществеността се включва силно и Американският университет в България, който сполучливо успява да предаде американското „ноу хау“ на българските студенти.

Други висши учебни заведения, които се отличават с добра подготовка са Университетът за национално и световно стопанство, Университетът по библиотекознание и информационни технологии и Югозападен университет „Неофит Рилски“.

Балообразуването за прием в повечето от тях (с малки изключения) става чрез съчетаване на оценката от кандидатстудентски изпит (есе по тема, свързана с проблем на масовите комуникации) и оценката от матурата по литература или от дипломата за средно образование.

КЛАСАЦИЯ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ

Позиция	Висше училище	Град	Образователна степен	Резултат
1	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	София	бакалавър, магистър	60
2	Американски университет в България	Благоевград	бакалавър	59
3	Нов български университет	София	бакалавър, магистър	53
4	Университет за национално и световно стопанство	София	бакалавър, магистър	51
5	Университет по библиотекознание и информационни технологии	София	бакалавър, магистър, доктор	51
6	Югозападен университет „Неофит Рилски“	Благоевград	бакалавър, магистър, доктор	47
7	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Добрич, Шумен	професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор	43
8	Бургаски свободен университет	Бургас	бакалавър, магистър	41
9	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	Велико Търново	бакалавър, магистър	35

Къде се изучава в чужбина?

Рогината на „Връзки с обществеността“ е и световен лидер в областта на изучаването ѝ. Университетите от САЩ като University of Southern California, University of California, Berkeley (UCB), University of Wisconsin-Madison и University of Texas at Austin заемат четури от първите пет места във високо уважаваната класация QS. Поради фактори като географската отдалеченост и високите такси в американската образователна система, сметнах, че би било по удачно да ви представя класация на най-добрите европейски университети в сферата на PR-а.

Както сами ще забележите, Великобритания доминира в класацията, но дестинации като Нидерландия (Холандия) и Дания, където качеството на предлаганото обучение е на световно ниво, а таксите за образование са ниски, а в случая с Дания - липсващи, биха представлявали интерес за много млади българи.

КЛАСАЦИЯ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В ЕВРОПА

Позиция	Висше училище	Държава	Резултат
1	London School of Economics and Political Science (LSE)	Великобритания	93.6
2	University of Amsterdam	Нидерландия	91.8
3	Goldsmiths, University of London	Великобритания	79.2
4	University of Westminster	Великобритания	78.5
5	Aarhus University	Дания	76.9
6	King's College London	Великобритания	76.6
7	City, University of London	Великобритания	76.5
8	Loughborough University	Великобритания	75.7
9	University of Oslo	Норвегия	75.5
10	University of Leeds	Великобритания	75.1

Източник: QS – topuniversities.com

Карьерна реализация

Реализацията на студентите, завършили специалността Връзки с обществеността се осъществява в най-различни организации както в частния, така и в публичния сектор: агенции, отдели и други специализирани звена на правителствената и регионалната администрация, парламента, политическите партии, службите по прилагане на социална политика, науката, образованието, религията, средствата за масова информация, бизнеса, банковото и застрахователното дело, армията, полицията... Нито една себеуважаваща се организация, която иска да поддържа добра представителност в обществото, не може да си позволи да няма, ако не

PR отдел, то поне PR специалист, който да се грижи за имиджа ѝ.

Друг сектор, в който работят много професионалисти във връзките с обществеността са рекламните агенции и дигиталните агенции. Заг всеки визуален или текстови образ на даден продукт, независимо дали става дума за телевизия, интернет, или радио се крие най-малко по един PR.

Списъкът с потенциални сфери и области на реализация може да продължи до безкрай, но имайте предвид едно - специалността е много желана, а заплащането в сектора е високо. Именно поради тази причина търсенето е го-

лямо. Не се заблуждавайте, както в България, така и в чужбина, конкуренцията е огромна, а работата намират само най-добрите. Хубавото е, че масово се търсят млади и енергични хора, които са в крак с новите тенденции и са запознати със съвременния начин на мислене и виждане за света.

Възможностите да се превърнете в лице на някоя от големите международни компании съществуват. Шансът да изнасяте речи от името на световни организации, международни компании или национални правителства е там, само трябва изградите моста, по който да стигнете до него.

СЧЕТОВОДСТВО И ФИНАНСИ

ИЛИ ИЗКУСТВОТО ДА БОРАВИШ С ПАРИ

материал на Йордан Карапенчев

В последно време има засилен интерес към специалности, свързани с финансите, икономика, предприемачество и частния бизнес. Трябва да сме наясно, че в XXI век ще наблюдаваме нов тип икономически взаимоотношения, които предполагат всеки човек да има финансова грамотност. Това започва с изясняване на представата за естеството на предмета.

Сухото научно определение за счетоводството е „систематично регистриране, периодично представяне във финансови отчети и анализ на сделките на предприятието в пари“. Обяснено на човешки език - счетоводителите държат под око парите на дадена организация и представят периодични доклади на ръководителите си. Финанси, от друга страна, (от латинското *financia* — наличност, доход) е наука, която изучава съвкупност от икономически отношения и процеси на формиране, разпределение и използване на паричните средства.

От Счетоводство и контрол към Счетоводство и финанси

Връзката между земята и хоризонта е ключова за виртуалната среда. Повечето счетоводители у нас са завършили специалност Счетоводство и контрол, а повечето финансисти, логично, финанси. Свързването на двете специалности е сравнително нова практика и идва от англо-саксонския свят. В страни като Великобритания, САЩ и Канада обикновено се изучава специалност *Accounting and Finance*, което се превежда точно като Счетоводство и финанси. Практиката постепенно се разпространява и извън тези страни. Дори в България, най-големият икономически университет УНСС вече предлага специалност Финанси, счетоводство и контрол.

Защо наблюдаваме тази промяна? Работодателите днес вече ис-

кат комплексни познания у служителите си и умения за взимане на решения в движение, гъвкавост и практически знания. Ако в миналия век е било достатъчно човек да може да пише доклади и да отразява случващото се с парите в компанията, то днес има нужда от хора, които знаят откъде „идват“ тези пари и могат да вземат проактивни решения, свързани с тях.

За кого е подходяща тази специалност

След като изяснихме за какво ще говорим, трябва да зададем и следващия задължителен въпрос. Какви качества трябва да притежава човек, за да се справи успешно?

Като начало - това е специалност за хора, които умеят да боравят с цифри. Ако математиката не ви се отдава, може би трябва да помислите по-сериозно за друга кариерна реализация.

Работата традиционно е в офис и върви с всичките свързани с него изисквания за облекло, поведение, нормирано работно време и стоене пред компютър. Ако търсите вълнуваща и разнообразна професия... тази на финансов гуру може да ви остави разочаровани. Не казваме, че е скучно (а е и добре платено), но ако получите приток на адреналин, повоят вероятно не е добър.

И накрая - трябва да ви т.нар. soft skills или меки умения. Това означава, че трябва да се разбирате с другите. Често хората пренебрегват този фактор, а не трябва. Работата в екип е важно конкурентно предимство. При работата със счетоводство и финанси това важи с пълна сила.

ДНЕС ИМА НУЖДА ОТ ХОРА, КОИТО ЗНАЯТ ОТКЪДЕ ИДВАТ ПАРИТЕ И МОГАТ ДА ВЗЕМАТ ПРОАКТИВНИ РЕШЕНИЯ

КЪДЕ СЕ ИЗУЧАВА В БЪЛГАРИЯ

Счетоводство, контрол и финанси се изучава само в някои висши училища като УНСС (Университет за национално и световно стопанство) и ВУЗФ (Висше училище по застраховане и финанси). В почти всички висши училища с икономическа насоченост можете да намерите Счетоводство и контрол и отделно - Финанси.

А такива висши училища в България със сигурност не липсват. Всъщност, това е твърде меко казано. В момента има пренасищане на пазара на икономически специалисти. Ще поговорим малко повече за това в раздела за възможна кариерна реализация, но и тук трябва да споменем за безспорно раздутия прием у нас.

КЪДЕ СЕ ИЗУЧАВА В ЧУЖБИНА

Великобритания

Започваме с Великобритания - финансовата столица на Стария континент. Реномето ѝ като такава беше разклатен от Брекзит - изнедващото решение на британските (и по-точно - английските) гласоподаватели да напуснат Европейския съюз. Това се смята и за силен удар по британските висши училища, но ефектите му засега остават неясни, тъй като

предстоят преговори с останалите страни от ЕС.

Така или иначе Обединеното кралство ще продължи да има своите предимства. Лондонското Сити е истински магнит за най-добрите специалисти по финанси и счетоводство от цял свят. Това по естествен начин дърпа напред и качеството на образователната система.

Нека да погледнем и кои са водещите универ-

В МОМЕНТА ИМА ПРЕНАСИЩАНЕ НА ПАЗАРА С ИКОНОМИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

ситети в страната: London School of Economics and Political Science (LSE); Вездесъщите Оксфорд и Кембридж, Лондонското бизнес училище (LBS) и Университетът в Манчестър.

Германия

Германия е следващото голямо име сред желаещите да изучават Счетоводство и финанси в чужбина. Федералната република е икономическото сърце на Европа и съвсем естествено може да се похвали и с много качествено образование.

Експерти погодират, че въпросният Брекзит, за който споменахме, може да има положителни ефекти върху германската икономика. Много финансови институции могат да преместят централите си от Лондонското Сити към Франкфурт - финансовата столица на Германия. Това ще привлече много нови специалисти към федералната република и ще създаде стимул за развитието на образованието в сферата на счетоводството и финансите.

Фактът, че образованието в немските университети е сравнително евтино (има само

такси за административно обслужване, но не и семестриални такси), също е предимство.

Най-добрите висши училища за изучаване на Счетоводство и финанси в Германия са: Хумболтовият университет в Берлин, Манхаймският университет, Техническият университет в Мюнхен (който е близо до челото във всички направления) и Франкфуртският университет във финансовата столица.

Холандия

Ниските земи нямат обширна репутация точно в сферата на счетоводството и финансите, но са сред най-популярните дестинации за родните кандидат-студенти и няма как да ги пропуснем. Холандските университети вече имат и друго предимство - опростена процедура за финансиране на образованието, с която редовните ни читатели вече са запознати.

Местните университети са известни с иновативни и редки специалности, но има доста тъчно възможности и за обучение по Счетоводство и финанси. Най-силните университети в страната, в това направление, са Ротердамският университет „Еразъм“ и Амстердамският университет. Специалистите от QS изтъкват и възможностите за обучение във висшите училища на Маастрихт, Тилбург и Грьонинген.

САЩ

Бърза справка с авторитетните QS World University Rankings показва недвусмислено, че САЩ е „най-доброто“ място за изучаване на Счетоводство и финанси. Поне по критериите на класацията. Обучението в страната на неограничените възможности обаче си има допълнителни предизвикателства - визи, дълго пътуване, високи такси за обучение и т.н.

Предимствата обаче не са малко: най-силната икономика в света, едно най-бързите въз-

становявания след финансовата криза от последните години и много възможности за реализация след завършване на образованието. Американското общество е изградено от имигранти и няма да срещнете никакви преградсъдъци. Проблемът с високите такси за обучение може да бъде решен със стипендиите, които местните университети предлагат за добрите студенти.

Най-добрите университети за изучаване на Счетоводство и финанси в САЩ са добре известни имена в световен мащаб - Харвард, Станфорд, Йейл, МИТ и т.н.

Други страни

Дотук изброихме 4 страни, които са сред най-предпочитаните от родните кандидат-студенти. Но ако не виждате вашата цел в този списък - не се отчайвайте. Счетоводство и финанси е достатъчно популярна специалност, за да кажем с увереност, че много страни имат добре подготвени програми и преподаватели.

Владеещите френски език кандидати могат да помислят за Франция или Канада. Ако сърцето ви тегли към Южна Европа - можете да намерите добро образование и в страни като Италия и Испания (напук на финансовите им проблеми). Сред световните топ 20 има университети от екзотични дестинации като Хонг Конг и Сингапур. Това означава, че и азиатските „тигри“ могат да се имат предвид при избора на университет.

Възможности за кариерна реализация

Завършилите специалност Счетоводство и финанси получават възможност за широка професионална реализация в България и чужбина. Като се започне от сферата на търговията, хотелиерството и туризма и стигнем до транспорта, промишлеността, селското стопанство. Финансистите и счетоводителите са „дялан камък“ - практически всяка по-голяма организация има нужда от такива кадри.

Възможности има както в публичния, така и в частния сектор. Сред възможните професии са счетоводители (в т.ч. съставители на финансови отчети с право да ги подписват) във всички отрасли и дейности, ръководители на финансово-счетоводни отдели, финансови консултанти и мениджъри, експерти на счетоводна отчетност и данъчно-осигурителен контрол и много други.

Трябва да предупредим, че това е сектор, който е достатъчно наситен с кадри. Тоест, желещите да влязат в него могат да очакват сериозна конкуренция за всяко място. Въпреки това заплатите са добри и съществуват и възможности за кариерно израстване.

ФИНАНСИСТИТЕ И СЧЕТОВОДИТЕЛИТЕ СА „ДЯЛАН КАМЪК“. ВСЯКА ПО-ГОЛЯМА ОРГАНИЗАЦИЯ ИМА НУЖДА ТЯХ

Топ 10 в света

Позиция	Висше училище	Държава	Резултат
1	Harvard University	София	99.3
2	Massachusetts Institute of Technology	Благоевград	93.8
3	Stanford University	София	93.5
4	London School of Economics (LSE)	София	92.8
5	University of Oxford	Великобритания	91.9
6	University of Chicago	САЩ	90.1
7	University of Cambridge	Великобритания	90.0
8	University of Pennsylvania	САЩ	89.9
9	London Business School	Великобритания	88.8
10	University of California, Berkeley (UCB)	САЩ	88.6

Източник: QS World University Rankings

Име: Биляна Асенова, 31 г.
 Професия: Счетоводител
 General Ledger
 Компания: Datalogic, Ирландия

Биляна Асенова:

ДОБРИЯТ СЧЕТОВОДИТЕЛ Е ДЕБИТ КЪМ ПРОФЕСИЯТА

интервю на Йордан Карапенчев

Общоприето е, че счетоводството е суха материя. Кой беше вашият личен стимул да се насочите към тази професия?

След 7-ми клас кандидатствах и бях приета в Националната финансово стопанска гимназия София. Математиката и точните науки ми бяха интересни - доколкото гетте на 13 може да има интерес в тази насока. Училището беше прекрасно, задружни години на икономически панаири из Европа - обмяна на опит с други икономически училища. Обучението беше интегрирано и до такава степен практически насочено, че в 8-ми клас придобих навика да ходя на работа и училище. Попаднах на учител по счетоводство от

старото поколение, който освен че държеше да знаем сметкоплана наизуст - пишеше и оценки по краснопис на счетоводната тетрадка. След първата година в гимназията - и всички понятия за активи, пасиви, дебит и кредит, реалните икономически понятия започнаха да придобиват материално измерение.

Какво е образованието ви и как ви помогна то в кариерата? Какво смятате, че беше най-важното, което научихте от него?

Средното ми образование е икономическо - нормална и логична беше моята насоченост към УНСС. Завърших две специалности - Стопанско управление и Финанси - и двете редовно - имаше сесии, на които имах по 20 изпита - изключително амбициозна съм и нямам изпит, на който да съм била скъсана. Образованието ме научи на дисциплина и логично мислене. Добрият счетоводител е дебит към професията. Непусан закон на счетоводителите.

Какви качества трябва да притежава човек, за да бъде добър счетоводител?

Да си добър в професията - трябва да

я обичаш и работиш със сърце. Трябва да имаш логична мисъл и добро око и много добра организация на работата, защото всичко е свързано със срокове, които са облечени в пари. Трябва да имаш желание да учиш и непрекъснато да се усъвършенстваш. В момента съм в процес на придобиване на професионална Квалификация АССА.

Работили сте и в България, и в чужбина. Можете ли да направите съпоставка между двете работни среди?

В България работих в „Кока Кола“ - международна компания - работа с най-добрите системи на пазара, непрекъснато учене и усъвършенстване на кадрите. Култура-

та на работа - голяма международна компания, динамична и непрекъснато развиваща се и развиваща служителите си. В момента работя като General Ledger счетоводител

ДА СИ ДОБЪР В ПРОФЕСИЯТА-ТРЯБВА ДА Я ОБИЧАШ И РАБОТИШ СЪС СЪРЦЕ

международна, но със съвсем различна сфера на дейност. Работата и в двете е пълна с предизвикателства - възможности за обучение, голям колектив - различни нации, различни начини на мислене. Много пътувания, нови култури. Изключително ценно е за мен и в двете фирми възможността да се учиш от „Best in class“.

Какво включват основните Ви задължения като счетоводител в Datalogic Ireland?

Осчетоводяване на всички журнали през месеца, реконсилации, заплати, данъчни пакети, дълготрайни активи. Всичко, което включва дължността General Ledger. Изготвяне на одиторски доклади по международни стандарти, отчети за приходи и разходи на паричните потоци.

Кой за Вас е най-интересният аспект от работата Ви? В какво намирате най-голямо удовлетворение?

Динамиката на работния процес и удовлетворението, когато видиш, че важни решения във фирмата са базирани на изнесените резултати от счетоводния отдел.

Кои са най-големите предизвикателства на професията?

Големите предизвикателства - да започнеш да харесваш одиторите от големите 4. Нищо лично към хората, упражняващи тази професия. Удоволствие е да работиш с професионалисти.

Какъв е вашият съвет към младите хора, които са се насочили към изучаване на тази специалност?

За да работиш като счетоводител, трябва да си наясно, че месецът се приключва всеки месец. Работата е динамична,

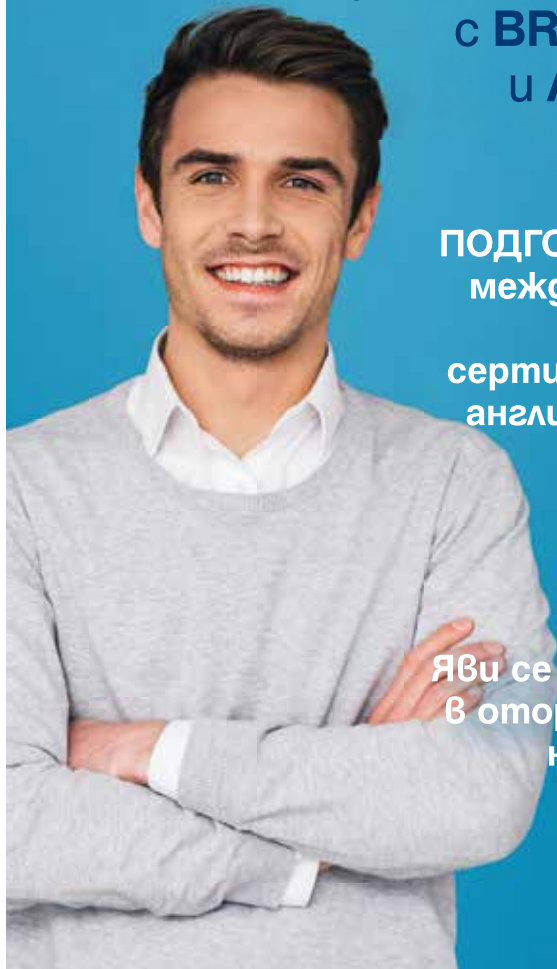
ГОЛЕМИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕСТВА - ДА ЗАПОЧНЕШ ДА ХАРЕСВАШ ОДИТОРИТЕ ОТ ГОЛЕМИТЕ 4.

но си голямо удоволствие, когато видиш че късните нощи по приключване са реални резултати, качени на Лондонската и Ню Йоркската борса на другия ден. Или както казваха в университета - с приложените два лева баланса се равнява.

FCE CAE
CPE BEC
IELTS

CAMBRIDGE ENGLISH
Language Assessment
Authorised Centre

Постигни целта в три лесни стъпки с BRITANICA и Advisers

1

ПОДГОТВИ се за международно признат сертификат по английски език

2

Яви се на ИЗПИТ в оторизирания център

3

Продължи образованието си в международен университет и КАНДИДАТСТВАЙ

{ADVISERS}

ДА РАЗВИЕШ ТАЛАНТА СИ В BOCCONI UNIVERSITY

интервю на Десислава Пенчева

*РАЗКАЗ ОТ ПЪРВО ЛИЦЕ НА ЖАКЛИН ХИКОВА,
ПРИЕТА В ПРЕСТИЖНИЯ УНИВЕРСИТЕТ В МИЛАНО ЗА
АКАДЕМИЧНАТА 2017-2018 ГОДИНА*

Università Bocconi е основан в Милано през 1902 г., с финансовата подкрепа на търговеца Фердинандо Бокони, като първият в Италия, предлагащ програма по икономика. В момента университетът предлага бакалавърски, магистърски и MBA програми в областта на икономиката, финансите, правото и мениджмънта.

От основаването си до днес, университетът се налага като най-престижното и елитно учебно заведение в сферата на бизнеса в Италия. Негови възпитаници са представители на бизнеса, политиката и аристократичните среди на Италия и Европа. Със своите програми по икономика, финанси и мениджмънт, университетът се нарежда в челните позиции на множество световни и европейски класации за качество на образованието. Престижната класация на World University - Ranking (QS) отрежда 5-то място в Европа и 17-то в света на програмата му по икономика, а Financial Times редовно класира програмата по финанси в Top 10 на Европа. С доказаната си репутация и с модерния си кампус в Милано, университетът е притегателна сила за студенти от цял свят. Годишно учебното заведение посреща около 13 000 студенти и представители на бизнеса, продължаващи академичното си образование в училището по мениджмънт SDA BOCCONI.

Жаклин Хикова е ученичка в 12-ти клас, паралелка с природо-математически профил на Италианския лицей към Националния учебен комплекс по култура в Горна баня. Кандидатства през програмата "Discover Your Talent" 2016 за ранен прием на деца с изявени таланти в Университета Bocconi. Приета е за студент за академичната 2017-2018 година в бакалавърската програма Международна икономика и мениджмънт.

Как реши да кандидатстваш в Bocconi?

След обстойно проучване на всички университети в Европа и по света, се спрях на Università Commerciale Luigi Bocconi, тъй като е класиран в топ 10 на най-добрите бизнес училища в света. За мен е много важно един университет да дава добри квалификации и да осигурява конкурентоспособност на пазара на труда, а Bocconi отговаря изцяло на тези критерии. Кандидат-

стването в най-добрия италиански университет беше естествен избор за мен, тъй като изучавам италиански език и култура в Италианския лицей в София и имам силен интерес в областта на бизнеса и икономиката. След като установих, че Bocconi предлага бакалавърска програма в областта, която искам да изучавам - Международна икономика и мениджмънт, решението да кандидатствам там, дойде много логично.

Study at a top university in the UK or US

100% PROGRESSION GUARANTEED FOR ALL SUCCESSFUL PATHWAY STUDENTS.

- Wide range of university preparation programmes and English language courses.
- Study on a friendly university campus or in a dynamic city.
- University-accredited and quality-assured programmes.
- Enhance your future career by studying at a leading university.
- Support from experienced staff to help you every step of the way.
- Generous scholarships available.

Find out more at:
www.intostudy.com

Труден ли беше процесът на кандидатстване?

Характерно за процеса на кандидатстване е, че се изискват множество документи, подготвянето на които отнема време. Част от тях са: мотивационно писмо, CV, акцентуиращо на академични постижения и извънкласни дейности, препоръка от учител и академична справка за успешно завършен 10-ти и 11-ти клас. Като задължително условие за кандидатстване през програмата за ранен прием "Discover Your Talent" е и удостоверяването на среден годишен успех над 5.50 от 10-ти и 11-ти клас. Моят успех е 6.00, така че веднага получих потвърждение, че мога да си подам документите през програмата за ранен прием. Кандидатстващите ученици за Воссони са длъжни да гържат SAT или Воссони test. Подготвянето за Воссони test е сложен процес, поради липса на материали и достъп до информация за съдържанието на теста. Изпитът се провежда в кампуса на университета в Милано и се състои в около 100 математически задачи, които трябва да решиш за около 100 минути. Като цяло кандидатстването за Воссони не е трудно, но изисква време и

търпение. Документите се подават онлайн през сайта на университета. В България няма официален представител на Воссони, който да предлага помощ при подготвянето на документи за кандидатстване, но на мен лично ми помогнаха много консултантите от Skylines, които са високо квалифицирани в сферата на образованието в Италия.

Защо избра да кандидатстваш през програмата за ранен прием Discover Your Talent?

Програмата „Discover Your Talent“ дава уникална възможност на учениците да подават своите кандидатури за прием в Воссони 1 година по-рано от редовната сесия за прием на студенти. Аз кандидатствах в края на 11-ти клас (бел. ред. - програмата „Discover Your Talent“ приема документи през април и май, а в края на юни се провежда изпита в Милано). За мен това беше от голяма полза най-вече заради предоставената ми възможност да прекарам 2 дни в университета, разглеждайки кампуса и посещавайки лекции в него, запознавайки се с преподаватели по ключовите дисциплини. По време на програмата кандидатите са длъжни да гържат Воссони test. Изпитът е труден за българските ученици, тъй като в нашата образователна система не се изучават нещата, които присъстват в теста. Продължителна подготовка по формата на SAT и ACT помага за успешно издържане на Воссони test. Голямо предимство за учениците, кандидатствали по програмата „Discover Your Talent“, е фактът, че те не губят възможността си да се явят за повторно кандидатстване по време на редовните сесии през октомври и февруари, в случай че не са приети на тази ранна сесия. Много съм щастлива, че получих положителен отговор от университета веднага и сега, в 12-ти клас, мога да се фокусирам върху подготовка за матуририте и други приоритети, свързани със завършването на средното ми образование.

Какво би посъветвала другите деца, които искат да изберат Воссони?

Аз лично смятам, че ключът към приемане в Воссони не се крие само в академичните постижения на кандидат-студентите, а най-вече в техните извънкласни дейности. Представянето на богато CV доказва широк спектър от интереси на кандидатите – фактор, който е високо оценяван от приемната комисия. Продължителната подготовка за изборния от кандидата приеман изпит също е от голяма полза, тъй като това гарантира постигане на високи резултати. За мен това бе най-трудната част от подготовката, тъй като голяма част от познанията, които са необходими за този формат на теста, не се изучават в нашата програма по математика. Воссони безспорно е един от най-добрите бизнес университети в Европа и в света, в който приемането е трудно и изискващо много усилия и време. Но аз вярвам, че с постоянство, воля и упоритост влизането в Воссони е реално постижима цел.

Your future starts here

Degree and master's courses available in Business, Economics, Accounting, Management, Engineering, Science, Law, Media, Arts, Design, Health and Education

Reasons to choose MDX:

- Modern, safe campus university located close to **central London**
- **No 1 modern university** in London offering a range of courses (Source: The Sunday Times Good University Guide, 2016)
- **91% of our graduates are employed** or in further education within 6 months of graduating (Source: DLHE Survey, 2015)
- One of the top **200 most international universities in the world** (Source: Times Higher Education World University Rankings, 2016)
- Ranked in **top 150 best young universities in the world** (Source: Times Higher Education Guide, 2016)

Find out more by visiting
www.mdx.ac.uk/bulgaria

КАК ДА ОЦЕЛЕЕМ ПРЕЗ ПЪРВИЯ СЕМЕСТЪР ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ?

материал на Юлия Кошаревска

Бюрокрация

Бюрократията, дори и на Запад, е тромава. Чети внимателно всички документи, които трябва да попълниш, включително и гребния шрифт. Винаги си оставяй повече време от необходимото, когато се занимаваш с различни институции, защото ид-

ПРЕДИ ДА ЗАПОЧНЕШ ДА ИЗПУСКАШ МНОГО ЛЕКЦИИ Е ДОБРЕ ДА ИЗЧИСЛИШ КОЛКО СРЕДНО ТИ ИЗЛИЗА ЕДНА ОТ ТЯХ

ваш в пиков момент, когато всички чуждестранни студенти минават през подобни бюрократични процеси.

Не забравяй да си изкараш банкова карта и National Insurance Number възможно най-бързо.

Как да намериш приятели?

Университетите във Великобритания организират т.нар. Freshers' Week, през която се провеждат най-различни събития, които целят да разчупят леда и да ти помогнат да се запознаеш с различни хора.

Помни, че всички студенти първа година са в сходна ситуация - не познават почти никого и трябва да се запознаят

с нови хора. За почти всички от тях това не е лесна задача, така че не се притеснявай, а отиди и им се представи.

Как да се справиш с акцента?

В началото е нормално да не разбираш всичко, което местните си говорят - дори и да си завършил езиковата гимназия с отличен и 12 години да си ходил на частни уроци по езика, това не значи, че владееш разговорния език перфектно. Вероятно ще ти е трудно не само да разбираш някои разго-

ворни фрази, а и различните акценти, с които ще се сблъскваш. Единственият

изход от тази ситуация е да говориш с възможно най-много хора, за да свикнеш.

Трябва ли да ходиш на всички лекции?

В зависимост от курса и университета ти, това вероятно не е задължително. Но образованието ти в чужбина е не малка инвестиция и преди да започнеш да изпускаш много лекции е добре да изчислиш колко средно ти излиза една от тях. Наистина ли искаш да пропилееш тези пари, защото предпочиташ да спиш до късно?

Освен това, лекциите ти предоставят много добра възможност да се потопиш напълно в езиковата среда и да се запознаеш с нови хора.

Първият ти семестър като студент в чужбина е много вълнуващ период, защото ще имаш възможността за кратко време да се запознеш с много хора от целия свят; да разбереш, че можеш да се справиш с много повече неща, отколкото си предполагал; а и да се повеселиш с новите ти приятели. Заедно с тази вълнуваща част обаче почти винаги всяко начало е трудно. Заедно с новите възможности ще се появят и нови задължения, които често може да се окажат доста стресиращи. Ето какво можеш да направиш, за да се справиш с всичко това.

Спортове и клубове

Всички университети във Великобритания предлагат голямо разнообразие от спортове и клубове (или „общества“), към които можеш да се присъединиш. От футбол до покер, университетски вестник, скално катерене или кийдинг - за всекиго има по нещо. Спортовете и обществата дават възможност да откриеш ново хоби или да продължиш с любимото ти занимание от училище; да намериш нови приятели; и не на последно място - да развиеш нови умения, които ще са ти полезни при търсенето на работа. Работодателите оценяват високо кандидатите, които не просто са учили за изпити, а са успявали и да съчетаят това с различни извънкласни дейности. Поемайки по-отговорна позиция в някой от клубовете, ще можеш да използваш на практика много умения - от управлението на бюджет до ефективно използване на социалните мрежи. Провери дали в комитета на обществото, което си си избрал, има свободни позиции и не се колебай да се включиш.

Къде да пазарувам?

Традиционно предпочитаните от студенти супермаркети са Lidl, Asda и Aldi, които предлагат продукти на по-достъпни цени. Ако направя поръчка над определена стойност, някои супермаркети предлагат и безплатна доставка до дома.

Wilkinson's и Ikea са най-предпочитаните магазини за домашни потреби и мебели. Тетрадки за по един паунд могат да се намерят в Poundland и 99p shop. Последните два магазина предлагат всичките си стоки за по паунд. Противно на очакванията, те не приличат на български магазин за левче, а са добре заредени с всичко от козметика, през домакински съдове до хранителни стоки.

Връзка с България

Определете избрани дни за скайп разговори със семейство и приятели. Чувайте се често с тях - помнете, че те може би се вълнуват повече и от вас за това, че учите в чужбина.

Well-being

Ако първата година и промяната около нея, са прекалено главозамайващи за вас - не се притеснявайте. Много студенти се чувстват по същия начин, дори и да не са се преместили толкова далеч от дома, колкото вие. Това е съвсем нормално. Намерете нещата, които ви носят удоволствие и отделяйте по малко време всеки ден, за да се занимавате с тях. Споделете с някой близък какво ви мъчи. Ако чувството не отминава, не се колебайте да се свържете с Wellbeing офиса в университета. Там ще могат да ви помогнат да се почувствате по-добре на новото място. Услугите им са напълно безплатни и конфиденциални.

АКТУАЛНО ЗА МЕСЕЦА

Кандидат-студентската кампания за Великобритания отбеляза нов ръст през последния месец, след като британското правителство официално потвърди, че финансирането за студенти от Европейския съюз остава и през учебната 2017/2018 г. Решението за запазване на пълния достъп до фондовете за финансиране на образование на Острова успокои по-притеснените от българските ученици и родителите им и желаещите да учат в Обединеното кралство вече се покачиха с около 15% спрямо кандидат-студентите от миналата година.

Основната система за подаване на документи - UCAS, вече започна да приема кандидататури за следващата учебна година, като същевременно очакванията са заради повечето кандидатстващи целият процес да премине при засилена конкуренция. Именно затова нашите консултанти препоръчват кандидатите за тази година да подадат документи още сега и да се обърнат към професионален образователен консултант, предвид очакваното за завишена надпревара между студенти от ЕС за място в желаните британски университети.

За да се повишат шансовете за успешен прием, съветваме за ранна ориентация и избор на специалност в университет. Крайният срок за кандидатстване във Великобритания е 15 януари 2017 г., когато всеки кандидат трябва да е заявил своите намерения и да е подал документи за прием.

Изборът на правилния университет и специалност изисква сериозно проучване и често крие доста неизвестни, нови или допълнителни изисквания и срокове. Това е процес, в който помощта на образователния консултант не рядко е безценна заради опита му с големия брой изпратени студенти и знанията, придобити през годините.

Желаещите да се обучават на Острова не трябва да пропускат и спецификите на обучението в различните университети, където се настаняват студентите, нужните документи и сроковете, в които трябва да бъдат предоставени те, за да бъде разгледана кандидататурата.

Дванадесетокласниците от България, които избрах рано кандидатстване, съвсем скоро ще започнат да получават условен прием и ще имат своето запазено място в избрания университет. Ранното планиране и получаване на условен прием винаги е предимство - по този начин кандидат-студентите научават по-рано какви ще бъдат условията, които трябва да изпълнят, за да бъде успешен приемът им. Така те имат и повече време, за да се подготвят, ако трябва да увеличат някоя от оценките си или да подобрят резултатите си на езиковите сертификати.

Не забравяйте, че имате възможност да се посъветвате с консултантите в офисите на Интеграл в страната. Те винаги са готови да ви помогнат.

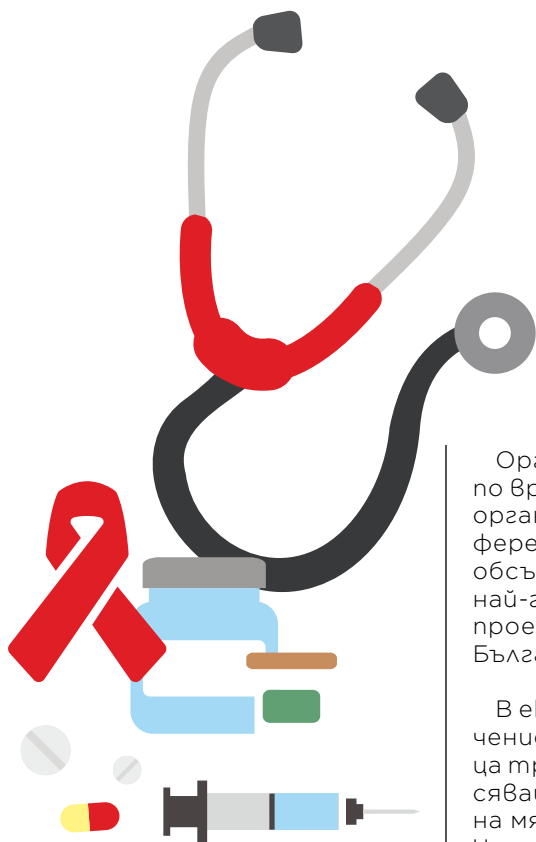
ИНТЕГРАЛ - Консултант №1 за образование в чужбина.

ЛЕЧЕНИЕ БЕЗ ГРАНИЦИ:

СТУДЕНТИ ПОМАГАТ НА БЪЛГАРИ,
НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ ЛЕЧЕНИЕ В ЧУЖБИНА

материал на Юлия Кошаревска

„Лечение без граници“ е мрежа от 130 доброволци в 12 страни по света, които помагат на българи, нуждаещи се от лечение в чужбина. По-голямата част от доброволците са студенти, учещи различни специалности на различни места в Европа.

Организацията съществува вече три години. Всичко започва по време на Второто издание на форума „Идеите, това сме ние“, организиран от Обединени идеи за България. Тринеделната конференция събира над 150 човека, разделени в десет екипа, които обсъждат различни теми и мислят креативно над някои от най-големите проблеми на страната. Целта е създаването на проекти, които да подобрят по един или друг начин средата в България.

В екип „Социални политики“ една от разглежданите теми е лечението на българи в чужбина - много хора се сблъскват с редица трудности, чакайки за гържавно финансиране на животоспасяващото им лечение извън граница. Дори след като пристигнат на място, готови за лечението, препятствията не намаляват. Често пациентите и семействата им не говорят местния език. За кратък период от време, те не просто трябва да претърпят сериозни медицински манипулации, а и да опознаят града, в който са попаднали, за да могат да се справят с елементарни задачи като придвижването на придружителите от квартирата, в която са отседнали, до болницата.

Голяма част от участниците на конференцията учат в чужбина или имат приятели, които учат там. Така се ражда и идеята за „Лечение без граници“ - мрежа от доброволци, които да помагат на пациентите, дошли да се лекуват в техните градове. Доброволците помагат на семействата, както с непрофесионален превоз в болницата, така и със съвети за града и морална подкрепа.

ществява първата връзка между доброволец в даден град и пациент, или се допитва до екипа за съвет за съответния случай.

През юли Мира завърши английска литература и драма в университета Queen's Mary в Лондон. Тя, както и целият екип на организацията, се занимават с проекта напълно безвъзмездно, отделяйки от свободното си време.

ДОБРОВОЛЦИТЕ СЕ НАДЯВАТ ЕДИН ДЕН ЗДРАВНАТА СИСТЕМА В СТРАНАТА ДА Е НА ТАКОВА НИВО, ЧЕ ДА НЕ Е НЕОБХОДИМО ТОЛКОВА ХОРА ДА ПЪТУВАТ В ЧУЖБИНА ЗА ЛЕЧЕНИЕ

„Знам, че нещата в България не са идеални, но зависи само от нас дали ще успеем да ги променим“, казва Мира. „Радвам се, че имаме възможност да бъдем независима организация, към която хората могат да се обърнат, ако имат проблем.“

Мира допълва, че макар и да се радва, че „Лечение без граници“ достига до все повече хора и името става разпознаваемо, крайната цел на проекта е да спре да е нужен. Тя и останалите доброволци се надяват един ден здравната система в страната да е на такова ниво, че да не е необходимо толкова хора да пътуват в чужбина за лечение. „Този ден за съжаление вероятно е доста далеч, но ние няма да спрем да правим всичко по силите ни, за да постигнем целта си.“

В следващите месеци пред екипа от координатори на „Лечение без граници“ - девет човека в три страни в Европа, които се грижат за цялостната работа на организацията, предстоят две вълнуващи кампании. Първата е традиционната есенна програма за набирание на нови доброволци - тя ще съвпадне с началото на учебната годи-

на в повечето европейски университети.

„За нас е изключително важно да имаме представители на възможно най-много места, защото не се знае в кой момент някой ще ни потърси за помощ на най-неочакваното място,“ казва Мира и си спомня за вълна от хора, търсещи лечение в малки немски градове.

Втората кампания ще се опита да разбие стигмата около психичното здраве - един от всеки четирима българи в даден момент ще има психични проблеми. Специалният екип от доброволци, сформирани да работи по темата, иска да покаже, че е полезно да се говори за психично здраве, защото то предразполага и към физическо здраве.

„За нас, доброволците от „Лечение без граници“, е важно да можем да засегнем теми като психичното здраве на човека без да се притесняваме да говорим свободно по тях,“ казва Адриана Панова, студентка по Медици в университета в Кардиф, която работи над проекта. „В гържави в Западна Европа, както и в Америка, хората обсъждат тези теми без да се притесняват, докато в България това още е едно голямо табу. С нашата дейност ние искаме да разпространим повече информация от тази област, както и да помогнем на хората, които преминават през такива трудности.“

Ако искате да станете част от екипа и каузата на „Лечение без граници“, може да научите повече на www.lekuvam.se и да изпратите кратък мотивационно писмо на treatmentwithoutborders@gmail.com.

Първите участници в проекта са студенти по медицина в Германия, но скоро става ясно, че владеенето на медицинска терминология не е необходимо, за да може да помогнеш. Лекарите говорят на разбираем език с пациентите си, обяснявайки сложни термини.

До момента с „Лечение без граници“ са се свързали над 110 души. Повечето пациенти се обръщат към организацията с молба за съвет за възможностите за финансиране на лечението - това често е първата бариера, която те трябва да преминават, за да се лекуват в чужбина.

След като пациентите изпратят имейл до организацията, най-вероятно е да получат отговор от Мира Владимирова, която осъ-

АВСТРИЯ VS. ГЕРМАНИЯ

материал на Йордан Карапенчев

Защо правим това сравнение

Ако сте сред владеещите немски или английски език кандидати-студенти, то със сигурност сте се замисляли за образование в една от тези две страни. Двете немско-говорящи държави имат много общо. И двете са федерални републики, дали много на общоевропейската цивилизация, пословични са за пунктуалност и прагматичност и - по темата за образованието - разполагат с множество качествени висши училища, предлагащи обучение на немски и/или английски език.

Но между двете страни има и разлики. И тук нямам предвид просто сухите статистики, необходимите документи, цени и т.н. Това, разбира се, е важно, но когато човек избира страна, в която ще прекара следващите 3-4 (или повече) години от живота си, трябва да направи малко по-задълбочено проучване. Затова нека сега да се концентрираме малко върху разликите помежду им.

Географска справка

	Германия	Австрия
столица	Берлин	Виена
официален език	немски	немски
население	82 175 700	8 725 931
площ (квдратни километра)	357 168	83 879
валута	евро	евро
етнически групи	80.0% германци 11.6% грузи европейци 3.7% турци 1.7% азиатци 0.7% африканци	81.1% австрийци 2.7% немци 2.2% сърби 2.2% турци 11.5% грузи

Шегата, че няма австрийски език, всъщност не е напълно точна...

Sprechen Sie Deutsch? Ако отговорът е „не“, трябва да залегнете здраво над учебниците по немски език. Да, има програми на английски език, но за да преживеете наистина атмосферата на тези страни трябва да имате познания и по езика на Гьоте. Но... кой всъщност е езикът на Австрия и Германия? „Немски“ може да се отнася поне за 15 различни говора. Официалният език е т.нар. „Hochdeutsch“ или стандартизиран немски. Но не всички (обичат да) говорят на него.

Шегата, че австрийски език няма, не е напълно точна. В Австрия и южните части на Германия се говори австро-баварският език. И да, това е език, защото има речници, учебници, медии и дори своя си версия на Уикипедия. Хората разбират стандартен немски, защото са го учили в училище, но по-възрастното поколение често говори със силен акцент. В Германия също има множество диалекти, но престижът на стандартизирания език е по-висок.

Корените на това разделение са много дълбоки. Съществуват и няколко хипотези, които могат да обяснят това: Германия (и особено икономическото ѝ сърце на север) е силно повлияна от протестантската трудова етика. Педантичността и здравата работа са не просто икономи-

ГЕРМАНИЯ Е СИЛНО ПОВЛИЯНА ОТ ПРОТЕСТАНТСКАТА ТРУДОВА ЕТИКА

чески изгодни, но и „бозоугодни“. Разбира се, днешното общество е светско, но културните влияния остават. Австрийците, от друга страна, са основно католици. Може би това религиозно разделение е определило и разликите в народопсихологията.

Кои са най-добрите специалности

Първо - трябва да кажем, че и Австрия, и Германия предлагат добро образование без значение от специалностите. Но има определени културни, исторически и икономически предпоставки, които водят до това определени програми да са по-силни от други.

В Германия - няма как да не започнем с техническите науки. Немците са пословични

със своята добра инженерна мисъл. Силната немска икономика означава, че студентите имат възможност да карат практици и стажове във водещи световни предприятия. Други специалности, които си заслужава да споменем, са Право, Медицина, Химия и т.н.

Разположената в сърцето на красивите Алпи, Австрия няма как да няма страхотни програми по туризъм. Същото може да се каже и за всички специалности, свързани с обслужването на хора. В страната има много фармацевтични компании, което е предпоставка за силни специалности по химия и фармация. Икономиката, международните отношения и финансите са други традиционно силни специалности в австрийските висши училища.

Университетите - повече общи неща, отколкото очаквате

И в двете страни ще ви трябва формуляр за кандидатстване във ВУЗ, диплома за средно или висше образование (в зависимост от това дали кандидатствате за бакалавър или магистър), международно признат сертификат за владеене на немски език (ÖSD, Zertifikat des Goethe-Instituts, DSH, Deutsches Sprachdiplom der KMK, Test DaF) или на английски език (IELTS,

„Топлите“ австрийци и „студените“ германци

Българите често употребяват едното клише за германците: че са студени и не особено емоционален народ. Знаете ли кой друг го употребява? Австрийците. Жителите на алпийската страна гледат на себе си като веселяци, които обичат бирата, купоните и почивните дни, и се чудят на работохолиците в Берлин. За германците е обратното - те не разбират лежерното отношение на южните си съседи към живота.

TOEFL, CAE). Ако първа ви предстои да завършите училище или университет - академична справка също върши работа.

За повечето специалности в Австрия и Германия няма кандидат-студентски изпити. Класирането става изцяло по документи. Изключение правят някои специалности, свързани с изкуствата, както и силно търсени магистратури в сферата на бизнеса и администрацията.

ЗА ПОВЕЧЕТО СПЕЦИАЛНОСТИ В АВСТРИЯ И ГЕРМАНИЯ НЯМА КАНДИДАТ- СТУДЕНТСКИ ИЗПИТИ

Семестриални такси няма. Или поне не точно. Има такси за „административно обслужване“, които обикновено варират между 100 и 300 евро на семестър. Това са цени, сравними с българските семестриални такси и доста по-ниски от тези в англоезичните страни.

Намирането на жилище - повече разлики, отколкото очаквате

Педантичността на германците, за която споменахме

по-рано, си казва гумата и в пазара на наеми. Загължително се подписва договор и понякога се изисква бележка, която да докаже доходите ви (или тези на родителите ви). Собствениците на имота ясно обясняват какво може и какво не може да се върши. И се съобразявате. Точка. Много студенти споделят квартири и така намаляват разходите си.

Австрийците са по-малко бюрократични. Договорите пак са загължителни, но бележките са рядкост. А по-голямата склонност към купони означава, че наемодателите са свикнали с идеята, че пустък студент в жилището си. Споделянето на квартири е популярно и тук. Можете да намерите много сайтове или дори групи във фейсбук, където да откриете потенциални съквартиранти.

Не можем да подминем и общежитията. В повечето висши училища има такива, но борбата за места е сериозна. Почти толкова сериозна, колкото и самото кандидатстване в университет. Ранното подаване на документи е предимство, затова не губете време. Никога не планирайте бюджета си с идеята, че „сигурно ще ви се намери място в общежитията“. Това не е Студентски град и са възможни изненади.

Цени и стандарт на живот

Може би ще прозвучи странно, но в Германия и Австрия цените на някои стоки от първа необходимост, храни и т.н. са същите или дори по-ниски от тези в България. Подтискаща мисъл наистина, но факт. Причината е в силната конкуренция между магазините в тези страни. Сайтове за сравнение на цените, като numbeo.com, индикират, че Австрия е малко по-скъпа страна за живеене от Германия. Това обаче се променя много от град до град и трябва да се провери по-задълбочено.

Има и една много лоша новина за младите хора. Като цяло интернетът в двете страни е по-бавен и по-скъп от този в България. В Австрия особено. Средната скорост на download във Виена е скромните 15-16 Mbps. В някои провинции като Щирия, резултатът пада до 8 Mbps.

Положението в Германия е по-добро, като средните скорости са над 20 Mbps. За справка - средната скорост на теглене в България е около 26,5 Mbps, което ни поставя на едно от челните места в света. Затова, която и държава да изберете, не пропускате да се похвалите с родната си пред новите си приятели.

ОКТОМВРИЙСКИЯТ БИОГРАФИ

СПИСАНИЕ, ВЪЛНУВАЦО КАТО РОМАН

СБОРНИК ИЗБРАНИ ТВОРБИ ОТ СТЕФАН ЦВАЙГ

ОЩЕ ЕДИН НЕУСТОИМ КОМПЛЕКТ СПЕЦИАЛНО ЗА ВАС

ОБЩА ЦЕНА
СПИСАНИЕ
+ КНИГА:

8 ЛВ.

**В НОВИЯ БРОЙ №61: ДИМИТЪР ЦОНЕВ
КАТРИН ХЕНБЪРИ И СПЕНСЪР ТРЕЙСИ * САНДРА БЪЛОК
ИВЕНДЪР ХОЛИФИЛД * НАДЯ КОМАНЕЧИ
ЕНВЕР ХОДЖА * АНДРЕЙ ЛУКАНОВ
МАРА БЕЛЧЕВА * СТЕФАН ЦВАЙГ**

ИСТИНСКИТЕ ИСТОРИИ НА ЛЕГЕНДИТЕ. ТЪРСЕТЕ ВСЕКИ МЕСЕЦ

ФРАНЦИЯ

КАКВО ТОЧНО ТЪРСЯ ВЪВ ФРАНЦИЯ?

материал на Ивайло Ганчев

Преди години, когато заминаващите да учат в чужбина като цяло бяха малко, а тези, отиващи конкретно във Франция, още по-малко, причините човек да избере тази държава бяха ясни и логични. Във Франция отиваха да учат: завършилите средно образование в езикова гимназия с френски език; завършилите френска филология за магистърска степен; франкофони по родо̀в („френски знаят тати и мама, френски ще уча и аз“) или личен избор; такива, които просто искаха да живеят в тази страна. Горноизложеното е лично наблюдение, изводи след разговори с познати, с познати на мои познати, по написано в пресата или проследено някъде в медиите. Простичко казано, френско-говорящите избират Франция заради овладения вече език, може би и защото другото място за учене на френски – Канада, е по-далечно, по-скъпо и към онези години като цяло някак си по-недостъпно. Това обаче остава в миналото.

Как ли стоят нещата днес?

Променило ли се е нещо в причините да се избере именно Франция като държава за получаване на висше образование? И сега ученици завършват френски езикови гимназии, и сега се завършва френска филология, не съм сигурен дали все още в семействата даден език става нещо като родо̀в избор, но защо не; със сигурност и сега доста хора искат да живеят във Франция, а ученето е първата крачка. И все пак, поне две неща са се променили с годините.

Първо: Във френските университети има много повече програми, преподавани на английски език.

Второ: У нас вече голям брой ученици завършват средно образование с поне два езика.

Ако излизате от училище с английски и френски език, овладяни на приблизително едно ниво, къде бихте искали да учите в чужбина – във Франция, в англоговоряща държава, или в програма, преподавана на английски език, но във Франция?

Добре, приемаме, че учите и ще завършите във френска езикова гимназия и съвсем обяснимо, търсите обучение на този език и

по-лесен прием, защото покривате ниво В1-В2 от Общоевропейската езикова рамка (френските езикови сертификати, с които се удостоверява нивото на владеене на езика, и които най-често искат университетите, са DELF и DALF). Изборът клони към Франция, родителите са съгласни. Чудите се за програмата; вероятно ще е преподавана на френски език, и без това тези на английски са малко на брой (1235 според campusfrance.org), предимно магистърски и в ограничен кръг академични области, чудите се в кой град, кой университет... Отговорете си и на този въпрос: „Какво точно търся във Франция?“. Отговорът идва веднага, или пък се бави... Нека разсъждаваме заедно.

Идеята да се учи в чужбина е да се получи по-престижна диплома, с която да се намери по-хубава работа, да се прави по-успешен частен бизнес, да се прави по-добра научна кариера и в крайна сметка да се живее по-добър живот, нали така?

Престижността на дипломата за висше образование в съвременния свят и контекст е нещо доста относително и разтегливо, но нека го кажем така: във Франция може да се получи т.нар. престижна диплома. И да, Франция не се води топ образователна дестинация, дотолкова, доколкото американските и английските висши училища доминират в

почти всички класации, а френските отсъстват често дори от топ 50 и вкарват по около 30-40 висши училища в топ 250.

Най-високо класиращите се висши училища са: École Normale Supérieure, École Polytechnique, Pierre and Marie Curie University, Paris-Sud University, Université de Paris. Престижни френски бизнес училища са ESCP Europe, ESSEC Business School, HEC Paris и INSEAD. Толкова. Ами ако не сте приети в някое от тях? И така, търсите диплома, която да се води „престижна“? Във Франция ще получите нещо подобно, но не и от най-високо ниво, така поне казват класациите. Продължаваме да разсъждаваме.

Финансите

Ако търсите нещо по-нормално, нещо, от което и родителите, и студентът да не бъдат толкова притеснени, Франция е отговор. Таксите в държавните университети не са високи, съобразяват ги с доходите на семейството. Може изобщо да ги няма или да бъдат до към 700 евро на година. Сравнено с Великобритания и САЩ е чиста благотворителност. Месечните разходи за живот в държава с висок стандарт като Франция могат да се вместиат от 500 до към 1000 евро според града и начина на живот.

Студентският живот

Само хубави работи се чуват. А българските студенти от университети в курортните градове по крайбрежието, които все пак успяват да завършат, получават направо легендарен статут. И, сецат се, пречките пред дипломирането повечето пъти не са академични. Намирането на работа във Франция за учащи чуждестранни студенти не е лесно, но напълно възможно за постигане; въпросът е дали ученето и работата могат да се съвместяват.

ИДЕЯТА ДА СЕ УЧИ В ЧУЖБИНА Е ДА СЕ ПОЛУЧИ ПО-ПРЕСТИЖНА ДИПЛОМА, С КОЯТО ДА СЕ НАМЕРИ ПО-ХУБАВА РАБОТА.

Нека обобщим – не особено престижни **според класациите** университети, малко опции за учене на английски език, достъпни такси, поносими разходи за живот в добре уредена европейска страна на 2 часа полет от България. Всъщност, да се предвидят и вкарат в някаква рамка 3-4 години от един млад човешки живот е трудна работа. Ето защо отговор на въпроса: „Какво точно търся във Франция?“ можете да получите и когато отидете там. И най-вероятно тогава ще знаете какво да направите.

АМЕРИКАНСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ В БЪЛГАРИЯ стана на 25 години

С лаборатория за иновации, нови спортни съоръжения, конференция, концерт, тържествена церемония и заря АУБГ отпразнува 25-ия си рожден ден. Но най-значимото постижение за университета е успехът на над 4000-те възпитаници, намерили реализация по целия свят.

Процентът на завършилите студенти от Американския университет в България, които започват работа или продължават обучението си в магистърски или докторски програми след дипломирането, е 99,8%. На практика това означава, че голяма част от студентите получават оферти за работа още преди да са получили дипломите си. Според данни от наскоро проведено проучване, 65 % от студентите на Американския университет в България получават повече от две предложения за работа или потвърждение за прием за продължаващо обучение, измежду които да избират.

Въпросът за заплащането, който вълнува всички кандидат-студенти и родителите им, вече има конкретни измерения. 20% от отговорилите печелят повече от 100 000 долара на година, а повече от 20% от по-ранните випуски, завършили между 1995 г. и 2000 г. и работещи в САЩ, получават повече от четвърт милион долара на година. В България, близо 65% от възпитаниците с дългогодишен стаж печелят повече от 4375 лв. месечно. 70% от попълнителите проучването са завършили АУБ с две специалности, а 52% от тях са придобили магистърска или докторска степен от престижни университети в цял свят след

дипломирането от АУБ. Близо 11% от отговорилите са създали собствен бизнес или са съсобственици и по този начин оказват положително влияние върху развитието на бизнеса и обществото.

Неслучайно възпитаниците на АУБ са сред най-търсените кадри от работодателите и са сред най-високо платените професионалисти. Критично мислене, практическа насоченост, тясна връзка с бизнеса, непрекъснати подобрения, за да бъдат посрещнати нуждите на пазара, интерактивен подход, предоставяне на възможности за получаване на знания от широк кръг дисциплини, съчетано с тясна

специализация, предприемачески дух и иновативност са в основата на образователния модел на АУБ. Като резултат, комуникативната локация в уютен и многолик студентски град като Благоевград несъмнено прилича както студентите, които желаят да останат близо до дома, така и търсачите на нови приключения. Многообразната общност на АУБГ приветства топло желаещите да получат качествено и авторитетно образование от световен мащаб.

Създаден през 1991 г., Американският университет в България беше предприемаческа инициатива, пример за един от най-успешните модели за социално предприемачество. Днес в университета се обучават талантиливи млади хора в дух на етичност, ангажираност и отговорност, така че те да бъдат активни граждани в своите общества. Предприемаческото мислене и иновативен подход в образованието са двигател при формирането и въвеждането на нови програми и инициативи в АУБГ. Университетът не само следва най-новите тенденции в образованието, но също така работи упорито да предлага качествен продукт, който да отговаря и да надскача очакванията, както от страна на студентите, така и на бизнеса. За АУБГ е важно, когато студентите завършат да разполагат с необходимите качества и умения да бъдат успешни сега, но също така изгражда у тях гъвкавост, адаптивност и любознателност – качества, които да им помогнат да бъдат успешни в бъдеще. За АУБГ е важно обучителният процес да се провежда в малки класове, така че да има динамич-

на и интерактивна среда. По този начин преподавателите могат пълноценно да предадат своя опит, но също така играят ролята и на наставници и ментори, които дават ценни съвети на студентите. Защото натрупаните знания са важна част от университетското образование, но те са само част от компонентите, които са необходими в днешно време. Студентите трябва да бъдат подготвени за работни места и отговорности, които днес ние дори не предполагаме, че ще съществуват. Както преди години никой не предполагаше, че например ще има нужда от кадри, които да отговарят за управлението на социалните медии. Ето защо креативността, различният подход, способността да анализираш и решаваеш комплексни проблеми, предприемаческо мислене са силно застъпени в програмата на Американския университет в България. Възпитаниците на АУБГ променят средата, в която работят и живеят. Те влияят върху екосистемата и спомагат за развитието на своите общества. Това е посоката, върху която университета концентрира усилия и днес – най-важната му цел е да развива млади хора и да им дава необходимите знания, умения и ценности, така че след завършването си те да могат да оказват положителен ефект върху живота на хората.

Ето защо беше създаден *Aspire*, чиято цел е да събира на едно място студенти, професионалисти, ментори, за да създават и разработват нови бизнес модели. *Aspire* е споделено работно пространство, отворено за всички членове на семейството на университета и посветено на духа на иновациите и колаборацията. В него членовете на общността могат да се събират свободно, за да обменят идеи, да споделят визии и да превръщат мечтите си в реалност. Предприемачеството идва под различни форми, затова не съществуват ограничения за проектите, чийто дом ще бъде *Aspire*. Предоставяйки пространство, ресурси и менторска помощ, *Aspire* цели да разшири културата на предприемачество, творчество и иновации в АУБГ, да подпомогне взаимодействието с бизнеса и предприемаческата еко-система в България, да открие нови пътища за генерирането на новаторски идеи и да подкрепи превръщането им в реалност. *Aspire* ще бъде дом на редица инициативи за сътрудничество, образование и подкрепа в областта на предприемачеството.

Отбелязването на 25-годишния юбилей на Американския университет в България продължава с благотворителна гала вечер на 21 октомври 2016 г. в гр. София.

СПЕЦИАЛНОСТ НА БЪДЕЩЕТО:

ДИЗАЙН НА ВИРТУАЛНА РЕАЛНОСТ

материал на Борис Глушков

Ако излезете на улицата и попитате случайни хора какво е виртуална реалност, не само че ще получите различни отговори, а и ще се сблъскате с коренно различни представи за бъдещето. Причините за тези разлики може да се свежат до едно просто обяснение: различни поколения с различни перспективи.

За милениал поколението (хората, родени в периода 1980-1995 г.) виртуалната реалност е бъдещето, което им е „обещано“ като деца – от детските програми като „Виртуални рейнджъри“ до кино хитове като „Матрицата“; за по-възрастните поколения виртуалната реалност е нещо, за което е по-малко вероятно да имат отношение или мнение; за най-младите поколения, родени след 2000 г., виртуалната реалност не се приема като футуристична технология, а по-скоро като част от продуктивния календар на Samsung.

Технологията, с която се създава виртуална реалност (VR), се развива все повече, но към момента не са установени стандарти за най-добрите практики, с които да се постигне дизайнът на VR. Защо? Исторически погледнато дигиталните интерфейси са създадени, за да удовлетворяват изискванията на 2D екраните. Дизайнерите е трябвало да създават съдържание и навигация, които да паснат в рамките на екраните и да свежат/намалят опита ни със взаимо-

действия с реалния свят до икони и други интерфейс елементи. Виртуална реалност обаче вкарва в игрите понятието „преживяване“ и проблемите са нови и коренно различни от проблемите на дизайнерите, създаващи игри за плоски екрани.

Това изисква от дизайнерите на виртуална реалност да имат по-разширена експертиза, обхващаща области като психология, архитектура, саунд дизайн и физика, защото целта е да се създаде преживяване, което е симулация на реалния живот. Експертизата в тези области е необходима, за да може да бъдат създадени основните характеристики на виртуалната реалност в една игра.

КАКВИ СА ТЕ?

Физически измерения

Връзката между земята и хоризонта е ключова за виртуалната реалност по същия начин, по който тази връзка е от значение и за физическата реалност. Например, когато един пилот е в облаците и не вижда нищо, това може да бъде дезориентиращо. Когато пилотът излезе от облаците и види земята, тогава пилотът може да се ориентира. Това чувство за дезориентацията е рискът, който дебне потребителите на зле направените виртуални реалности. Затова връзката между хоризонтът и земята е сред основните предизвикателства при дизайна на виртуална/гобавена реалност.

Атмосфера

Атмосферата може да помогне на потребителите да разберат състоянието на виртуална среда и да направи преживяването им в нея по-естествено. Принципът на този феномен е следният: колкото по-далеч е определен обект във VR, толкова повече въздух има пред него, а това го прави по-неясно изразен и по-син от близките обекти. Това избледняване в пейзажа създава чувство за дистанция в една виртуална реалност. Точно както е и в реалния живот.

Характеристики на терен

В книгата на Джеймс Гибсън „The Ecological Approach to Visual Perception“ са изложени основните категории с характеристики на терена, част от тях са:

- **Път.** Пътят във виртуална реалност обикновено служи за връзка между различни части от терена.
- **Препятствия.** Препятствието е обект с размерите на животно, който причинява сблъсък.
- **Барьера.** Барьерата е препятствие, което блокира движението и видимостта във виртуалната среда.
- **Водни басейни.** Водните басейни ограничават движението.

Използването на тези характеристики на терена в една вирту-

ална реалност, прави преживяванията в нея по-натурални, защото те се управляват от човешката интуиция, която прилагаме и в реалния живот.

Звукът пейзаж

Смяната на средата във виртуалната реалност може да стане рязко, но това ще предизвика объркване за потребителя. Затова е нужно да се усвои нежно въвеждане към новата среда. Големи заслуги за тази цел има звуковия пейзаж, следван от изображението и постепенното му замръкване. Това позволява да се създаде ментална представа за сменящата се среда не само с изображение, а и чрез затихващ амбиент звук, за да се намали шок факторът.

Навигиране на потребителя

Навигирането на потребител през определен път във виртуална реалност може да бъде доста трудно. Затова се използват конвенционални елементи, които позволяват да се открие правилният път. Използването им обаче изисква голямо внимание, за да не се наруши естествено възприемане на виртуалната среда. Например: ако потребителят се намира на зелена поляна, то неговият път може да бъде подчертан тематично с цветя или някакъв друг обект, подходящ за контекста на тази сре-

да. Но ако потребителят се намира на Марс и използвате цветя, за да подскажете движението на потребителя, това вече ще наруши възприемането на реалността, защото цветята не са адекватен контекст за Марс. Затова е важно да се усвои добре изкуството да навигираш с изразни средства, които са подходящи за контекста на виртуалната реалност.

Интерактивни обекти

В една виртуална среда не всички обекти са интерактивни, затова потребителите трябва да получават подсказка за това с кои обекти могат да взаимодействат. За тази цел трябва да се използва интуитивно идентифициране на интерактивните обекти: например, когато в центъра на окуляра попадне интерактивен обект, фокусът трябва да падне върху него. За целта се използват ефекти с цветовете на средата, яркост и контраст. В някои случаи, за да се избегне объркване, интерактивните елементи също може да се променят – това може да бъде гребна промяна в яркостта на предмета; звук, който описва поведението му и т.н.

Местата, към които можете да потърсите възможности за обучение, което да ви въведе в света на дизайна на виртуална реалност, са университетите и колежите за изкуства. Съветът, който можем да ви дадем,

е да не се плашите от програмите, които предлагат по-широка експертиза, а дори напротив – да предпочитате именно тях.

Виртуалната реалност е нова среда, която носи потенциала да има влиянието, което радиото и телевизията са оказали на миналия век. Както интернет вече се използва в почти всяка професионална сфера, така и виртуалната реалност може да намери приложение не само в разработката на игри, а и в медицината, бизнеса, образованието, туризма, недвижими имоти и т.н. Ние се намираме в период, който ни дава възможността да създадем основите на интерфейса и праялата на взаимодействието с такъв тип среда. Проблемите в дизайна на виртуална реалност едва сега възникват и са абсолютно нови и непознати за традиционните професионалисти в сферите на дизайна, затова от нас зависи да създадем решенията, които да служат на бъдещето.

Препоръчителна (не задължителна) литература за всеки бъдещ дизайнер на виртуална реалност:

- Bill Moggridge, „Designing Interactions“
- James Gibson, „The Ecological Approach To Visual Perception“
- Bruce Goldstein, „Sensation and Perception“.

Интеграл®

Консултант No 1 за образование в чужбина

Великобритания

Aberystwyth University
Anglia Ruskin University
Bangor University
Birmingham City University
Bournemouth University
Buckinghamshire New University
City, University of London
Coventry University
De Montfort University
Falmouth University
London School of Business and Finance
London South Bank University
Middlesex University
Oxford Brookes University

Royal Holloway, University of London
Sheffield Hallam University
Southampton Solent University
The University of Essex
The University of Huddersfield
The University of Hull
The University of Liverpool
University of Bedfordshire
University of Bolton
University of Bradford
University of Central Lancashire (UCLan)
University of Cumbria
University of Derby
University of East London
University of Greenwich

University of Hertfordshire
University of Northampton
University of Portsmouth
University of Salford
University of South Wales
University of Suffolk
University of Sunderland
University of the West of England, Bristol
University of Westminster
University of Wolverhampton
University of Worcester

Дания

Copenhagen Business Academy (former Business Academy Copenhagen North)

Университети, в които можеш да кандидатстваш безплатно за специалността Games с помощта на Интеграл

Lillebaelt Academy of Professional Higher Education
University College of Northern Denmark - UCN

Италия

Istituto Europeo di Design

Холандия

Amsterdam School of International Business
Hanze University of Applied Sciences, Groningen
NHTV Breda University of Applied Sciences
Radboud University
Saxion University of Applied Sciences
University of Groningen

ГЕЙМЪРИ – от „Cyber Mario“ до „Assassin’s Creed“

СУБКУЛТУРАТА, КОЯТО СЕ ПРЕВЪРНА В МАСОВА

материал на Ива Йохан Ганчева

Културата играе определяща роля в изграждането на облика на всяко поколение. Освен нея обаче съществуват и други течения – субкултури, които оказват не по-малко влияние върху обществото. По определение субкултурата е група от хора, чийто стил, начин на живот, ценности или музика се различават от тези на останалите. Видовете субкултури се различават по възраст, етническа принадлежност, класа, пол и езиков жаргон на съответните последователи, както и по естетически, религиозни, политически, сексуални и други фактори. Членовете на определена субкултура се отличават с характерен стил.

Субкултурата може да е недоволна от начина, по който обичайната култура се развива, и понеже иска да създаде свое собствено уникално и независимо преживяване, минава в нелегалност, където може да избяга от облъчването на мейнстрийм културата, така че да се преосмисли и пресъздаде в полза на своите последователи.

Субкултурите започват като не особено популярни движения и се смята, че тяхното влияние върху обществото променя живота поради факта, че от тях се раждат революции в съответната област. Примери много, но безспорно революционна промяна в живота на широк кръг хора внася страстта по видео, компютърни или мобилни игри, която е вид нова медийна субкултура.

Първата видео игра

През октомври 1958 г. физикът Уилям Хигинботам създава първата (както се смята) видео игра. Това била много простичка игра на тенис, подобна на класическата видео игра „Понг“ от 1970 г., която се превърнала в абсолютен хит в Националната ла-

боратория Брукхайвън, където работел Хигинботам. По време на ежегодните дни на отворените врати, когато хиляди хора идвали на обиколка в лабораторията, той отговорил за създаването на изложба, която да покаже модерната апаратура, с която разполагали.

Повечето от съществуващите експонати били скучни и физикът решил, че ще събуди интереса на посетителите с интерактивна демонстрация. Сред контролноизмервателните уреди имало малък аналогов компютър, който можел да показва различни криви на осцилоскоп, включително пътя на подскачаща топка. Само след няколко часа Хигинботам стигнал до идеята за игра на тенис, и му били нужни само още няколко дни, за да сглоби целия проект. Като специалист по дисплеи за радарни системи и много други електронни устройства, той нямал никакъв проблем с проектирането на прост дисплей за игра, сглобен от техника Робърт Дворжак за около две седмици. Нарекли я „Тенис за двама“. Посетителите толкова я харесали, че се редяли с часове на дълги опашки, за да поиграят. Две години по-късно апаратурата, на която се играела играта, била пренасо-

чена за друга употреба. Въпреки че Хигинботам имал много патентовани идеи, не му хрумвало да патентова и тази. „Никога не съм смятал, че съм направил нещо кой знае колко вълнуващо. Мислех си, че дългата опашка от посетители се дължи на факта, че останалите експонати в изложбата бяха много скучни“, признава по-късно той. Дори и патентът да беше регистриран, Хигинботам нямаше да направи състояние от развитието на играта, тъй като била създадена в гържавна лаборатория и всички спечелени средства щели да принадлежат на правителството.

Няколко десетилетия по-късно

Днес видео игрите са се развили на светлинни години от този пръв опит. Между 60 и 70% от населението на Земята играят видео игри под една или друга форма, а 63% от населението на САЩ участват поне частично в субкултурата на игрите, като тази група от геймъри не се разделя равномерно по пол – от тях 62% са мъже и 38% – жени, като през последните години броят на жените геймъри се увеличава.

Знаете ли, че... ако излезем от сферата на игрите, момичетата се справят по-леко с предизвикателството на компютрите, отколкото техните връстници момчета. Това твърди проучване на компанията „Теско компютърс“ (Tesco Computers), цитирана от Би Би Си. Само 6% от момичетата са неуверени в работата с компютъра при ползването на интернет мрежата, докато момчетата с подобни затруднения са 10 на сто. Около 75% от подрастващите на възраст от 7 до 16 години ползват ежедневно компютър, като половината прекарват онлайн минимум по два часа. Близо три четвърти от 7-годишните деца могат да търсят в интернет, а 62% да редактират документи, установява проучването.

Пристрастяване?

Дали нарастващият общ интерес към игрите и часовете, прекарани пред екрана, конкретно, водят до пристрастяване? Интересно е да се отбележи, че през 2003 г. Световната здравна организация официално обявява компютърната пристрастеност за вид зависимост наравно с наркотиците, алкохола, хазарта. Е, тук говорим за прекаляването със съответното занимание, а не играенето на игри по принцип.

Знаете ли, че... В Китай, Холандия, САЩ и други гържави има открити клиники за лечение на компютърната зависимост. Там лечението е както при наркоманиите – с усилен физически труд, спорт и, разбира се, никакъв достъп до компютри.

Доктор Павлина Андреева посочва 6 признака за пристрастеност – непреодолим импулс да се седне на компютъра; променливо настроение и раздразнителност, когато човек е далеч от компютъра; промяна в характера – започва да лъже; промени във външния вид – зачервени очи, бледа кожа, сенки под очите; прекарват се незабелязано дни пред компютъра; речникът се променя – става беден и лаконичен, преобладават компютърни термини. Тези признаци трябва да послужат много на родители, които биха искали да постъпят отговорно към децата си, чието хоби е геймингът.

Освен пристрастяването, тревожен е и въпросът с насилието – проучванията показват, че играенето на игри с много насилие може да направи хората безчувствени към него в реална житейска ситуация. Може би заради това в Китай са забранени игри, в които се убиват хора.

„За“ и „против“

Мненията за игрите са противоречиви – смята се, че те възпитават децата в насилие, но не се отрича и развитието на логическо мислене; водят ги до пристрастяване

или подобряват скоростните и сензорните възприятия. От една страна, геймингът не може да направи хората по-умни, отколкото вече са. От друга страна, по време на игра всеки неизменно научава нещо ново. Запаленият геймър Драгомър Дончев твърди, че игрите могат да ни направят по-възприемчиви и по-гъвкави при сблъсък с нови предизвикателства или в ситуации, в които ни се налага да усвояваме нови умения и познания, както и да допринесат по различни начини за развитие на определено умение и го увеличаване на общия обем познания, които човек притежава. Според него игрите в крайна сметка са форма на „искейпизъм“ – възможност за кратко бягство от сивата, скучна реалност; пътешествие до един по-красив, нереално възшебен свят, в който можете да бъдете такъв, какъвто пожелаете – герой, крадец, войник или космически пират.

За всеки, който не е изпитвал страстта по игрите, тези твърдения звучат може би малко пресилено. Но развитието на индустрията предполага все по-задълбочено разработване на игрите с цел придобиване и развиване на умения в играещите, които да са приложими и в ситуации извън виртуалната реалност. От личен опит мога да говоря единствено за положителното влияние върху двигателната култура на спортовете на конзолата Уиу (Wii Sports игри), която многократно побеждаваше скептицизма ми и убедително се налагаше над скромните ми уменията в играта на тенис. И то в собствения ми хол.

ПРОФЕСИЯ DEVELOPER

интервю на Милена Узунова

Представте се с няколко думи – години, професия, компания, заемана длъжност

Казвам се Александър Драгостинов. На 33 години съм и съм собственик на фирма Уебикон ЕООД. По професия съм електротехник, но имам повече от 13 години стаж като програмист.

Всеизвестно е, че компютърните специалисти са много търсени и високо платени. Кой беше вашият личен стимул да се насочите към тази професия?

Когато осъзнах, че искам да правя това, аз все още не отдавах значение на финансовата страна. В онези години компютърът за мен беше единствената цел и всеки свободен миг прекарвах пред екрана. Сега осъзнавам, че е било за сметка на други неща – училище, семейство, приятели, свободно време на открито. Към онзи момент ме теглеше единствено желанието да комуникирам с техниката. Завърших средното си образование с отличен успех и бях приет в Техническия университет, специалност Електротехника – това е професионалното ми образование. Напуснах университета по време на втория срок първата година. За мен беше ясно, че не това е моята специалност. Исках да се занимавам с програмиране. Като малък разглобявах играчките, воден от любопитство да разбере какво има в тях. След повече от 13 години откакто програмирам, това чувство все още ме държи.

Какво е образованието ви и как ви помогна то в кариерата? Какво смятате, че беше най-важното, което научихте от него?

Средното си образование получих в Техникума по електротехника „Киров“. Вече работех това, което желая, когато завърших следващата степен – бакалавър по Бизнес администрация. Избрах умишлено това, защото вече имах ясна цел – собствена фирма, която да управлявам. Междувременно продължавах да се ограмотявам в света на програмирането непрекъснато. Четях всичко, което излиза като новост, експериментирах в работата си, като търсех нови начини на изграждане на програмите. Явих се последователно на няколко теста към Майкрософт, САЩ, и в резултат получих сертификати – сребърен и златен за „Professional Developer“. За мен лично тези сертификати са

НАЙ-ВАЖНОТО, ЗА ДА УСПЕЕШ В ТАЗИ ПРОФЕСИЯ, Е ЛЮБОВТА КЪМ ТОВА, КОЕТО ПРАВИШ, И ЛЮБОПИТСТВОТО ДОКЪДЕ МОЖЕШ ДА СТИГНЕШ

признание за уменията ми и са много по-ценни от друга диплома. Въпреки това, отношението към детайлите и прецизното изпълнение в електротехниката ми бяха от огромна полза, защото отношението и към най-малкия елементарен детайл при програмирането може да донесе както голям успех, така и да провали разработка, отнема доста време.

Какви качества трябва да притежава човек, за да бъде успешен developer?

Знаете шегите за разработчиците програмисти – те са много и до голяма степен има истина в тях. Работата отстранява изглежда скучна и неудовлетворяваща. За простото човешко око написаните знаци на черен екран не означават нищо. За мен те са вселена от информация. Трябва да си мечтател, трябва да си фантазьор, до голяма степен се изисква артистичност, с която да твориш продукта и той да придобие завършен вид. Естествено, концентрацията и нагласата към т.н. „суха“ материя – математиката и логиката, те прави по-успешния специалист. И най-важното, за да успееш в тази професия, си остава любовта към това, което правиш и любопитството докъде можеш да стигнеш.

Какво включват основните Ви задължения като developer?

Като developer основните задължения са следните (подреждам ги по значение):

- Да си спазваш крайните срокове (особено ако ти си ги поставил).
- Да се стремиш да спазваш BEST PRACTISES (погрешба на кода, коментари, т.н.).
- Да можеш да работиш в екип.
- И не на последно място, трябва да си сигурен, че това което правиш, е това, което се изисква.

Кой за Вас е най-интересният аспект от работата Ви? В какво намерите най-голямо удовлетворение?

Всеки иска да види творението си завършено. Това е удовлетворяващият момент, когато предлагаш готовия продукт и виждаш как работи. Още повече, когато е в основата на бизнеса на хора и до голяма степен от това зависи реализацията им. Не мога да не споделя обаче, че за мен интересът започва в началото със заданието – преди да съм започнал, пред очите ми минават различни архитектурни решения и докато не напиша първия знак, загадката си остава и не ми дава мира, докато не придобие някаква форма. Ако по време на работа се получи „бъг“ и решението ми бяга, в съня ми минават редица от цифри и изведнъж ми става ясно как точно да ги подредя. Това е момент на удовлетворение от

резултата. И това са онези мигове, които ми носят радост и желание да продължавам.

Какви са възможностите за кариера като developer? Какво професионално развитие може да очаква един добър специалист?

Възможности? Огромни, бих казал. Технологията се развива с часове, иновациите в нашия сектор буквално „изригват“. Живеем в технологичен свят, свят на нестихващ информационен поток. Животът вече е зависим от техниката и информатиката почти във всеки аспект. И затова стои работата на developer-а. Всяка програма изисква разработка и светът се нуждае от още и още специалисти. Днес можеш с няколко клика на мишката да управляваш финансите си, почивките си, комуникацията с институциите. Ако човек желае да се развива в тази посока, възможностите са много и реализацията е сигурна. Загължително условие обаче е да влагаш хъс – не само за печалба, а за професионално израстване. Тогава успехът идва сам.

Има ли нещо, което бихте нарекли „проблем“ на професията – предизвикателства, спънки?

Както всичко в живота, и в нашата професия има спънки. Разбира се, те са минимални, когато работиш за добре развита компания. Тогава изпълнението на задачите ти предлага комфорта да се занимаваш само с това. В

личен план на мен ми е необходимо да съвместявам работата на developer с тази на управител и работодател. Често едното изостава за сметка на другото. Но това са преодолими препятствия, тъй като опита и рутината се гравят с времето. Бих казал, че предизвикателствата са повече пред това да не изостава от новостите в сектора, да си на ниво, адаптивно с времето и изискванията на клиентите. Това е в основата на добрата практика.

Какво бихте препоръчали на човек, който ви каже, че обмисля първа да изучава компютърни науки и софтуерно инженерство или сродна специалност?

Бих го насърчил, но само ако носи в себе си желанието и любопитството да търси и да открива нови картини чрез професията си. Да си наистина добър софтуерен специалист означава да носиш това в себе си. Аз поглеждам някакъв сайт и виждам това, което стои зад него. Ако младият човек търси реализация само защото в сектора се печели и няма огънчето в себе си, ще си остане обикновен специалист. За това бих казал на такъв човек – заслужава си, учи, работи, но бъди готов да отделяш повече от необходимите часове за работа, ако искаш да постигаш резултати.

АКО ЧОВЕК ЖЕЛАЕ ДА СЕ РАЗВИВА В ТАЗИ ПОСОКА, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ СА МНОГО И РЕАЛИЗАЦИЯТА Е СИГУРНА

ВЛАД III ДРАКУЛА

ГЕРОЯТ ОТ ВЛАШКО

материал на Андреа Кандела

Всеки от нас е чувал за Влад Дракула. Под влиянието на исторически манипулации и погрешни разбирания на времето, в което е живял, много от нас считат този човек за зъл персонаж, който е оставил своята кръвава диря в страниците на историята. Заблудите относно историческата личност на Влад III Дракула са допълнително подсилени от литературната творба от 1897 г. на ирландския писател Ейбрахам (Брам) Стокър - „Дракула“, в

низира историята на народи, които имат различни морални и културни устои от западните. Но отвъд повърхностните интерпретации и лицемерния поглед върху историята, се крие разказа на човек, борил се срещу инвазията на османските турци в Европа и защитавал населението не само на своята родина - Влахия, но и на България.

Прието е, че историята се пише от победителите, но следващите редове се пишат от непобедените.

Кръвният данък към султана

Влад III, Влад Цепеш или още Wladislaus Dragwlya, както самият той се е подписвал, е роден през 1431 г. в Унгария. В същата година баща му Влад II е приет в унгарския рицарски орган Societas Draconistarum (Оргенът на Дракона), откъде баща му печели и прякора Dragul (Дракон), който по-късно ще бъде променен на Дракула (син на Дракона) и прие-

то за фамилното на рога му.

На петгодишна възраст бащата на Влад наследява трона на Княжество Влахия (Влашко) от брат си Александър. В последвалите вътрешни борби за престола Влад II е подпомогнат от султана на Османската империя, който в замяна иска младите влашки князе, Влад и брат му Рагу, да бъдат отгледани в двореца му като еничари.

По време на престоя им там двете момчета изучават различни науки, научават турски и са посветени във всички аспекти на исляма и Корана. Като благородници те са в постоянната компания на сина на султана, Мехмед, който изгражда силно приятелство с по-големия брат Рагу. От друга страна, младият Влад таи силно омраза към турците и никога не прощава предателството на брат си, който приема исляма и по-късно се превръща в оръжие на османската военна машина на Балканите.

Годините, прекарани в султанския двор, бележат невръстния Влад до края на дните му и се превръщат в мотив за зверствата, които

ГОДИНИТЕ, ПРЕКАРАНИ В СУЛТАНСКИЯ ДВОР, БЕЛЕЖАТ НЕВРЪСТНИЯ ВЛАД

която балканските легенди за вампири се преплитат с традиционната тенденция на Запада да мистифицира и демомо-

ще извърши спрямо турците в земите на север и юг от Дунава.

Войводата на Влашко

Сложната политическа обстановка в Европа по онова време и смъртта на Влад II оставя трона на Влашко без владетел. В опит да се възползват от настъпилния хаос турците, недалновидно и без да отчитат чувството на ненавист на младия Влад, го поставят на престола. Той, от своя страна, след няколко години на вътрешни кръвопролития и прочистване на болярската класа от предатели, през 1456 г. затвърждава титлата си на Воевода на Влашко.

Силната омраза още от детството към новия султан Мехмед, кара Влад Дракула да се обърне към унгарския крал, Янош Хуняди, за подкрепа в борбата срещу Османската империя, която по това време в разгара на подготовката си за превземане на последния бастион на християнството в източна Европа – Константинопол. От този момент натък Влад търси всеки повод, за да започне война с турците.

През 1459 г. Мехмед изпраща пратеници до Влашко за събирането на ежегодния васален данък, който бащата на Влад се е съгласил да плаща. Обаче вместо да плати, Влад е „оскърбен“ от пратениците на султана, които отказват да свалят тюрбаните си в двореца му. Познавайки отлично езика и културата им и знаейки, че турските обичаи забраняват свалянето им на публични места, той им запоява да ги свалят. След техния категоричен отказ Влад нарежда тюрбаните да бъдат прикована върху главите на пратениците, а телата им да се изпратят в Истанбул вместо данъка. С този акт войната започва.

Герой за румънци и българи

В отговор султан Мехмед изпраща 1000 души начело с Хамза Бей, които Влад разбива, а с последвалото му решение да набие на колове телата им си спечелва страховития прякор „Цепеш“ (от цепя). Макар това да е разпространена практика в Средновековна Европа, усилията да се очерни името му акцентират именно върху набиването на кол на победените от него турци.

В следващите години Влад Дракула не престава да напада турското население на юг от Дунава. През 1462 г. той навлиза в България и с множество хитроумни тактики и подходи унищожава редица турски армейски лагери и селища. Армията му сее терор и страх в заселилите се турци от Бдин (Видин) до Никопол. Много от тях започват да бягат от новозаселените земи, а голяма част от българското население влиза в редиците на Влад Цепеш. Именно от този период идва и почитта и уважението, които българите от Мизия засвидетелстват към него, почитайки го като борец срещу османците.

След като се освобождава от военните си кампании в Коринт, самият султан Мехмед събира армия, която според историческите данни наброява между 90 и 300 хиляди души и се насочва към столицата на Влашко – Търговище. Дори с по-малкия брой, османската армия е огромна в сравнение с 30-те хиляди души на разположение на Влад.

Осъзнавайки силата на съперника си, Дракула започва партизанска война, която се характеризира с всяването на страх в противниковите редици. В борбата използва методи като отравянето на кладенци, унищожаването на хранителните запаси и инфраструктурата по пътя на турската войска. Стига дотам и да вкарва в лагерите на Мехмед болни от чума, които да разпространяват зарази и болести сред турците. Войната е тотална!

ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ ВЛИЗА В РЕДИЦИТЕ НА ВЛАД ЦЕПЕШ

Въпреки усилията на Влад, голяма част от турската армия стига до Търговище, но там Мехмед е спрял. Спрял е, но не благодарение на стени и бойници – напротив. Когато пристига, градът е опразнен, а портите са широко отворени. Прег Мехмед се открива гледката на 20 000 души набити на кол – неговите собствени войници. Нервите на султана не издържат и той се оттегля от земите на Дракула.

Макар да успява да изгони Мехмед, многобройните турски войски остават. Спорадичните и кратки успехи, които постига срещу турците, не са достатъчни, за да спечели войната и да запази свободата на хората си.

Последвалите години, до смъртта му през 1475 г., Влад Дракула прекарва в изгнание в Унгария и в опити да освободи страната си от брат си Рагу, който приема исляма и се превръща в представител на султана във Влахия. Последните дни от живота си Влад се опитва да организира коалиция срещу турците, която завършва с битка, в която губи живота си. Обстоятелствата около смъртта му не са ясни, но главата му е занесена в Истанбул като трофей.

Легенда и завет

Заветът на Влад III Дракула може да е кървав, но той е показателен за духа на времето, в което е живял, а експлоатацията на образа му и демонизирането му от страна на Запада е явен пример за разликата в разбиранята ни за добро и зло. Не рядко нашите герои са превръщани в техни демони – нека не го позволяваме отново.

Вярвам, че Влад е положителен герой за народите на Румъния и България, защото волята му за борба срещу чуждата тираня е пример за всички следващи поколения, загинали в борбата за свобода.

5 ИЗВЕСТНИ ЛИЧНОСТИ, КОИТО СЕ ПРЕВЪРНАХА В УСПЕШНИ ПРЕДПРИЕМАЧИ

материал на Борис Глушков

Холивудските професии определено носят бърза слава и богатство, но те са непостоянни и нестабилни. Затова много често се случва известни личности да предприемат резервен план, с който да се издържат. Това са личности, които рязко изчезват от кориците на светските списания, но затова пък се появяват из страниците на бизнес издания като „Форбс“, „Бизнес инсайдър“, „Форчън“. На база споменаванията им в тези издания, създадохме списък с историите на 5 известни личности, които си струва да бъдат пример за всеки млад предприемач.

5. РОБЪРТ ДЕ НИРО – С НЮХ КЪМ РЕСТОРАНТИ ЗА МИЛИОНИ (200 МИЛИОНА ДОЛАРА)

Робърт де Ниро е един от най-високо оценените актьори в Холивуд с над 100 филма в кариерата си. Носител е на два Оскара за „Кръстникът 2“ и „Разяреният бик“. Списъкът с награди на този човек е безкраен, затова няма да

загълбаваме повече. Но ако може да се каже, че Де Ниро има златен усет към избор на филми, в които да играе, то същото можем да кажем и за усета му към бизнеса. Той е съсобственик на два ресторанта с имената „Нобу“ и „Аго“. „Нобу“ е японска верига с 33 ресторанта в цял свят. „Аго“ е класически италиански ресторант, който носи духа на Холивуд и радва предимно туристи. Ако попаднете в класация с най-богатите актьори в Холивуд, оглавявана от Де Ниро, имайте предвид, че 200-те му милиона не са само от хонорари за игрални роли.

4. ГУЕН СТЕФАНИ – МОДНАТА МИЛИОНЕРКА (БОГАТСТВО: 100 МИЛИОНА ДОЛАРА)

Гуен Стефани е най-известна като вокал на No Doubt. Тя е член на групата от 1986 г. до 2004 г. Продава над 30 милиона албума в цял свят и е спечелила 3 „Грами“ награди. От 2004 г. до 2008 г. прави солова кариера, но след това отно-

во се събира с групата си. До миналата година тя беше съдия в американското издание на The Voice. През февруари 2016 г. тя отново издаде нов албум. Но не това е източникът на 100-те милиона долара в банковата ѝ сметка. Освен с музика, Стефани се занимава със своя собствена модна марка L.A.M.B, която е основана през 2003 г. Името на марката е акроним на първия ѝ солов албум - Love. Angel. Music. Baby. Освен грехи, тя продава и обувки, чанти, парфюми, детски грехи. Поуката от нейното начинание? С правилната визия винаги има място за още една модна марка, която да направи милиони.

3. БИОНСЕ – БИЗНЕС ДЕТЕКТОР НА ИЗГОДНИ СДЕЛКИ

Едва ли вече има списък с известни личности, в който да не участва Бионсе. Колкото и предвидими да ни прави това, нямаше как да не я включим сред топ предприемачите в САЩ. Всички знаем откъде тръгва тя – Дестинис Чайлд, после солова кариера, след това рекорден брой спечелени „Грами“ награди. В цифри нейната кариера към момента е направила 500 милиона долара, а само за 2016 г. „Форбс“ твърдят, че тя има нетни печалби от 265 милиона долара.

Богатството ѝ обаче не идва само от продажби на албуми и билети за турнета, а и от сделки за милиони с брандове като „Пепси“ и „Томи Хилфигър“. Сред другите сделки, които ѝ носят милиони е тази със спортния бранд Topshop, където тя има дял от 50%. Освен всичко това е съосновател, заедно с Джей Зи, на стрийминг услугата „Тайдал“, съосновател е, заедно с майка си, на модната марка House of Dereon. Последното ѝ бизнес начинание е партньорството ѝ с личния ѝ фитнес треньор Марко Борхес, с когото стартираха програма за доставка на веган храна, която се казва 22 days Nutrition. Бизнес историята на Бионсе е добър пример за това, че добрият предприемач не само основава, а придобива нещата, в които вижда потенциал.

2. ДЖЕЙ ЗИ – БЕДНЯКЪТ МИЛИОНЕР НА БРУКЛИН

Където е Бионсе, там е и Джей Зи. Според „Форбс“ господин Картър само за 2015 г. е спечелил сам 56 милиона долара. Неговата лична история може да се опише с едно кратко заглавие – „Беднякът-милионер“. Тежкото му израстване не го спира да основе музикален лейбъл през 90-те и да започне една от най-запомнящите се музикални кариери.

Той продава над 100 милиона копия от албуми и получава 21 „Грами“ награди. Но бизнес начинанията му не се изчерпват с продажби. Джей Зи се състезава заедно с гиганти като „Спотифай“ и „Епъл Мюзик“, опитвайки се да наложи създадената от него стрийминг платформа „Тайдал“. Освен това той придобива Aspiro – норвежка медийна компания, съсобственик е на баскетболен отбор от Бруклин и на нощен клуб в Ню Йорк. По-второстепенните му бизнес начинания са свързани с инвестиции в марки козметика, шампанско, приложение за резервиране на самолети.

1. ДЖЕСИКА АЛБА – МИЛИОНЕРЪТ, КОЙТО ПРОДАВА БЕЗОПАСНОСТ

Безспорно най-впечатляващото бизнес начинание в списъка принадлежи на Джесика Алба. Освен че е една от красивите актриси, тя също е сред забележителните бизнес предприемачи на Америка. Известна е с ролите си в „Син Сити“, „Фантастичната четворка“ и кориците си по много списания. Но около нея има и по-интересни неща, за които повечето хора не предполагат. Алба притежава един много успешен стартъп – The Honest Company, който е оценен на 1 милиард долара.

„Форбс“ оценява богатството ѝ на 340 милиона долара. Бизнес начинанието ѝ тръгва от проявата на алергична реакция към прах за пране, което мотивира Алба да създаде компания, която да предлага нетоксични и по-оптимизирани продукти, насочени към бебета и малки деца. Някои от тях са био слънцезащитна козметика, био формула за мляко, витамини за имунитет и т.н. Очевидно начинът ѝ да продава добре продуктите си на майки в Америка е като рекламираш продукта си като „безопасен“. Тази простичка зависимост на пазара е била прозряна в точния момент и резултатът към днешна дата вече е измерим с милиони. Истинско вдъхновение за всеки млад предприемач по света.

Ако желаете да научите повече за изучаването на специалност „Предприемачество“, можете да потърсите информация в сайта ни www.studyabroad.bg.

СТИПЕНДИЯ НА TU DELFT ЗА ОТЛИЧНИ МЕЖДУНАРОДНИ СТУДЕНТИ

Краен срок:

1 декември 2016 г.

Подходяща за:

Отлични международни студенти, приети в магистърска програма на TU Delft

Описание:

Университетът Delft University of Technology предлага множество стипендии на международните си студенти. Мисията му е да даде своя принос към устойчивото общество на XXI век, като провежда научни и технологични изследвания, признати на световно ниво от учени, преподаватели и инженери с отгаденост към обществото.

Изисквания:

Кандидатите трябва да са приети в някоя от магистърските програми на TU Delft със средна оценка от поне 80 процента от максималната скала в бакалавърската степен от международно признат университет.

Стипендия:

TU Delft предлага стипендии за различните факултети, понякога в сътрудничество с партньори от индустрията. Стипендиите варират от частични до пълни, покриващи цялата такса на обучение и разходите за живот.

Как се кандидатства:

Краиният срок за кандидатстване е 1 декември 2016 г.

Само студенти, условно приети в една от магистърските програми, ще бъдат взети предвид за стипендиите. Избраните ще бъдат уведомен с имейл до средата на март 2017 г.

За повече информация:

<http://www.tudelft.nl/>

СТИПЕНДИИ НА ИЗРАЕЛСКОТО ПРАВИТЕЛСТВО ЗА МЕЖДУНАРОДНИ СТУДЕНТИ

Краен срок:

25 ноември 2016 г.

Подходяща за:

Кандидати, завършили бакалавърска степен с добри резултати

Описание:

Правителството на Израел се радва да обяви стипендии за международни студенти. Има два вида стипендии:

Летни училища:

Една академична година или изследователска дейност.

Изисквания:

- Кандидатът трябва да притежава бакалавърска степен и академични постижения;
- Доказателство за владение на английски език;
- Кандидатът трябва да покрие условията на съответния университет, за който кандидатства.

Стипендия:

Пълната стипендия включва покритие на таксата на обучение, месечен бюджет за 8 месеца (1 академична година) и здравна застраховка. Има и частична стипендия, която покрива част от таксата за обучение, месечен бюджет за 1 академична година и здравна застраховка.

Как се кандидатства:

Следните документи трябва да бъдат представени:

- Апликационна форма;
- Мотивационно писмо;
- CV;
- Академична справка;
- Поне две препоръки;
- 3 снимки;
- Здравен сертификат.

Тези документи трябва да бъдат преведени на английски език и легализирани. Изпращат се в израелското посолство до 30 ноември 2016 г.

За повече информация:

<http://mfa.gov.il/>

СТИПЕНДИИ ЗА ЕДНА ГОДИНА В БАВАРСКИ УНИВЕРСИТЕТИ

Краен срок:

1 декември 2016 г.

Подходяща за:

Кандидати от България, Хърватия, Чехия, Унгария, Полша, Румъния, Русия, Сърбия, Словакия и Украйна

Описание:

Свободна държава Бавария, една от федералните провинции на Германия, спонсорира академичната 2017/18 година. Целта на едногодишната стипендия е да подкрепи научното взаимодействие и обмен между Бавария и страните от Централна и Източна Европа. Стипендиите ще финансират магистърски и докторски програми. Стипендията може да бъде удължена два пъти до максимум 3 години.

Изисквания:

Кандидатите трябва да са от следните държави: България, Хърватия, Чехия, Унгария, Полша, Румъния, Русия, Сърбия, Словакия и Украйна.

Стипендия:

Стипендията е в размер на 700 евро на месец - 8400 евро на година. Студенти с поне едно дете получават 860 евро на месец - 10 320 евро на година.

Кандидатстване:

Попълва се онлайн апликационна форма на www-app.uni-regensburg.de.

За повече информация:

<http://www.uni-r.de/>

СТИПЕНДИЯ ЗА МАГИСТРАТУРИ НА UNIVERSITY OF LAUSANNE

Краен срок:

15 декември 2016 г.

Подходяща за:

Международни студенти с равностойна квалификация на бакалвърската степен на University of Lausanne

Описание:

Университетът в Лозана предлага стипендии за международни студенти, които искат да следват магистърска програма. Кандидатите трябва да изберат между специалности без: Master of Medicine, Master of Arts in Sciences and Practices of Education, Master of Law from the Universities of Zurich and Lausanne, Master of Law in Criminal Sciences, judiciary mention, Master of Science in Traceology and Crime Analysis и всички тригодишни програми.

Изисквания:

- Кандидатът трябва да има диплома от международен университет;
- Степента трябва да е равнопоставена на бакалвърската степен на University of Lausanne;
- Стипендиите са насочени най-вече към студенти, които имат отличен успех и които имат финансови затруднения.

Стипендия:

Размерът на стипендията е 1600 швейцарски франка на месец, от 15 септември до 15 юли.

Кандидатстване:

Кандидатите трябва да попълнят онлайн апликационна форма на сайта на университета: www.unil.ch и да я изпратят до 15 декември на адрес: Social Affairs and Student Mobility Service (SASME) University of Lausanne Unicentre CH-1015 Lausanne.

За повече информация:

www.unil.ch

НА ЕДИН ДЪХ

МАНИЯТА „ФРИЙДАЙВИНГ“ И НЕЙНИТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ

материал на Ивайло Ганчев

„Н а един дъх“... Колко разтегливо понятие може да бъде този простичък израз, дори приет съвсем буквално и като оставим настрана философстването за моментите, които спират дъха. За 99.9% от населението на Земята един дъх си е един дъх, секунда, две, малко повече. За фрийдайвнг гмуркачите „един дъх“ е всичко. А ако щете най-буквално - един дъх за тях е над 10 мин., един дъх е над 100 метра под водата, на един дъх те откриват смисъл и цел в живота, и заради случващото се в рамките на този един дъх, те прекарват месеци в изтощителни тренировки и редовно рискуват живота си. „Свободно гмуркане“ - това е значението на англоезичния термин „фрийдайвнг“. Гмуркане на един дъх, без апаратура за подводно дишане.

Хилядолетия назад във времето човекът се е опитвал да стигне колкото се може по-дълбоко във водата, но за да търси само и единствено прехрана. И тъй като в онези времена не е имало оборудване за дишане под вода, първите гмуркачи са били фрийдайвнг по принуда - всички онези ловци на бисери, морски гъби или риба; от антична Гърция, през Югоизточна Азия, до Япония. С течение на времето гмуркачи са били използвани и във военни действия, за да саботират вражеските плователни съдове.

И така до наши дни, когато „фрийдайвнгът“ е хоби, професия, туристическа атракция, направо индустрия и истинска мания за доста хора. Има две международни органи-

защити за свободно гмуркане: AIDA International (International Association for Development of Apnea) и CMAS (Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques - World Underwater Federation), които независимо една от друга провеждат състезания, развиват различни дейности и регистрират рекорди. Състезателните дисциплини на организацията AIDA са 8, провеждат се в басейни и в открити води, за жени и мъже, и най-общо казано са за най-продължително задържане на дъха под вода в покой, с придвижване, с плавници, без

ВЪВ ФРИЙДАЙВИНГА ИМА НЕЩО МАГНЕТИЧНО, НЯКАКЪВ ТЪВРДЕ СИЛЕН АДРЕНАЛИН, С ГОЛЯМА ДОЗА НА ПРИСТРАСТЯВАНЕ; В НЕГО ИМА КРАСОТА, ТИШИНА И МНОГО, МНОГО ОПАСНОСТ

плавници и най-атрактивното, разбира се - дълбочинно гмуркане без граници. Постиженията са страховити, човешките възможности са направо плашещи. Помнете ли подсъзнателната от преди няколко реда? Колко, мислите, може да издържи човек в статична апнеа, тоест неподвижно да задържи дъха си под вода? Рекордът е... 11 минути и 35 секунди! Направен е от Стефан Мифсуг от Франция преди 7 години. Почти 12 минути - това си е половин епизод от комедиен сериал. При жените този рекорд се държи от рускинята Наталия Молчанова, която постига резултат от 9 минути и 02 секунди. Среднестатистическият човек трудно би задържал дъха си в подобно положение за повече от 30-40 секунди, а тренираните плувци могат да го направят за около 5-7 минути. Постиженията на фрийдайвинг състезателите граничат със свръхестественото и са плов на изключително много тренировки, отлично познаване на физиологията на човешкия организъм, функцията на гробовите и дишането.

А какъв, мислите, е рекордът за най-дълбоко свободно гмуркане? На 06 юни 2012 г., в Гърция, австриецът Хърбърт Нитч достига дълбочина от 253.2 метра. Наричат го „най-дълбокия човек на планетата“, а той казва: „Всеки път, когато си помисля, че съм стигнал до предела, в него се отваря врата и пределът изчезва“.

Рекордът при жените е направен от американката Таня Стрийтър - 160 метра. Във фрийдайвинга се поставят рекорди в различни дисциплини, които се признават от две различни (гореспоменати) организации - най-дълбоко гмуркане с плавници, без плавници, с помощни средства за по-бързо потопяне и без такива... Ето защо, ако човек се

АБОНАМЕНТ

**ЗА ПЕЧАТНО И
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ**

ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ

Печатно издание - 32 лв. за 8 броя

Онлайн - 24 лв.

**ВСИЧКО ЗА
ОБРАЗОВАНИЕТО ОНЛАЙН**

studyabroad.bg

зачете или загледа в клипчета, ще попадне на десетки световни рекордъори с различни постижения. А колкото и да не се интересувате от плуване и гмуркане, струва си (да, струва си!) да погледате клипчета в Интернет за фридайвинг гмуркачи. „Паролата“ е: freediving, цветът е синьо, много синьо; ще видите едни от най-красивите места на света - уникалните природни явления, наречени „синя дупка“, на Бахамските острови и в Белиз. Те са много дълбоки, до над 200 метра, и са предпочитани места за поставяне на световни рекорди. Едно от най-впечатляващите филмчета е това на французина Гийом Нери в синята дупка в Белиз. То наистина е рекламен фридайвинг шедевър - от музиката, през операторското майсторство, та до финала. Гледайте го!

Във фридайвинга има нещо магнетично, някакъв твърде силен адреналин, с голяма доза на пристрастяване; в него има красота, тишина и много, много опасност.

„ФРИЙДАЙВИНГЪТ“ Е ХОБИ, ПРОФЕСИЯ, ТУРИСТИЧЕСКА АТРАКЦИЯ, НАПРАВО ИНДУСТРИЯ И ИСТИНСКА МАНИЯ ЗА ДОСТА ХОРА

Налягането на 200 метра под водата е убийствено, гробовете се свиват до неузнаваемост, сърцето е подложено на страховит натиск. Дълбочинното гмуркане е убило не малко хора. И то тренирани, обучени, с опит зад гърба си. Към него винаги трябва да се подхожда с внимание, дори страхопочитание, с много подготовка и най-вече без големи амбиции. Рекордите тук водят към опасни дълбочини, в които всичко може да се случи „на един дъх“.

За добро или лошо обаче, стремежът ни към красивото, непознатото и вълнуващото често е по-силен от инстинкта ни за самосъхранение, а във фридайвинга от всичко това има по много. И за финал, през 1988 г. известният френски актьор Жан Рено се снима в един от най-добрите си филми (лично мнение) - „Безкрайна синева“. Ако някой гледа този филм и не трепне за фридайвинга, да бъде спокоен - това просто не е за него. Гарантирано.

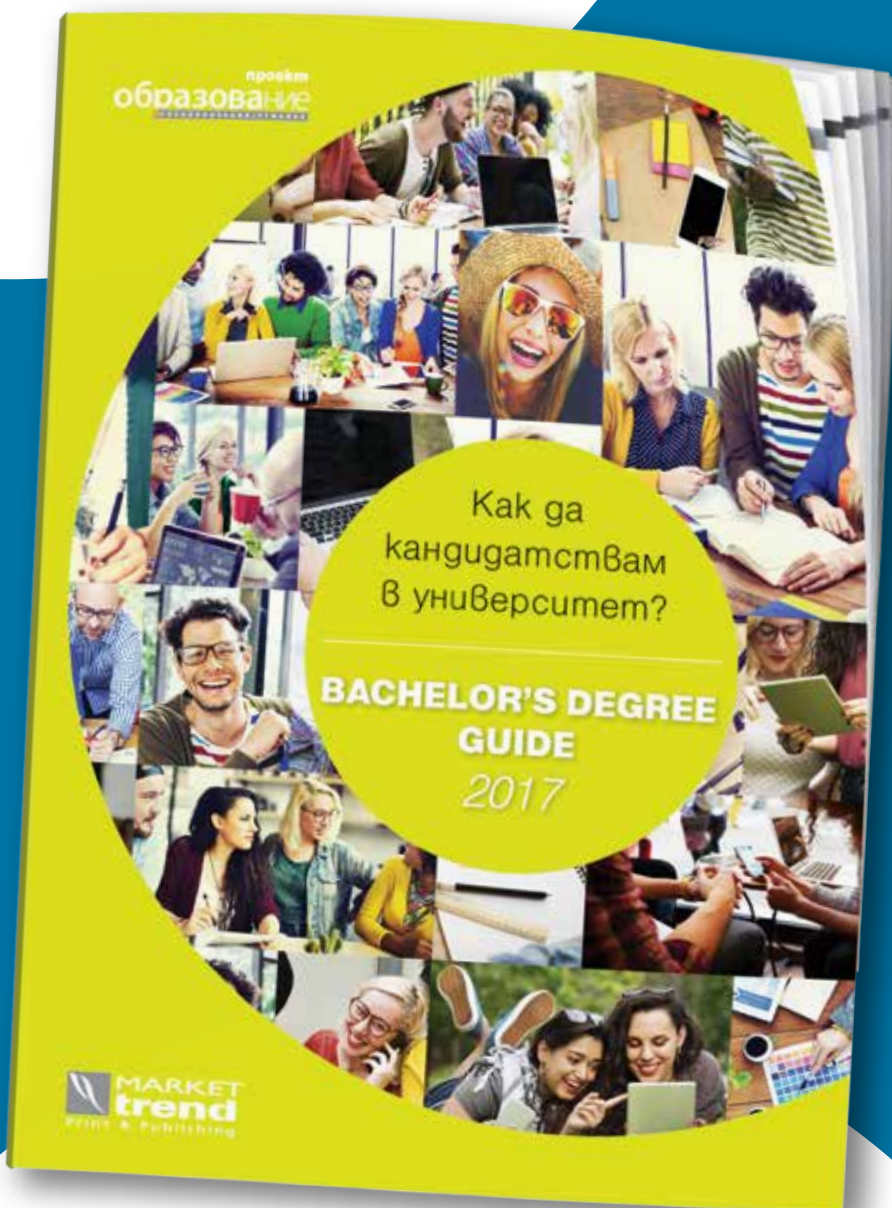
Четете онлайн на:
www.studyabroad.bg

120
страници незаменима
информация за
кандидатстване в
университет

25
образователни
дестинации

14
специалности и
професионални
направления

13
езикови сертификата

**БЕЗПЛАТЕН
СПРАВОЧНИК**
ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
В УНИВЕРСИТЕТ

Висше образование в чужбина

**ТОП УНИВЕРСИТЕТИ В ЕВРОПА
БАКАЛАВЪРСКИ И МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ
НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ
СТИПЕНДИИ И ФИНАНСИРАНЕ**

www.edlanta.com

edlanta